

DE PROOSDIJKOERIER

maart 2000, jaargang 16 nummer 1

De Proosdijkoerier is een kwartaaluitgave van de Historische Vereniging 'De Proosdijlanders' opgericht 20 september 1984

In dit voorjaarsnummer onder andere:

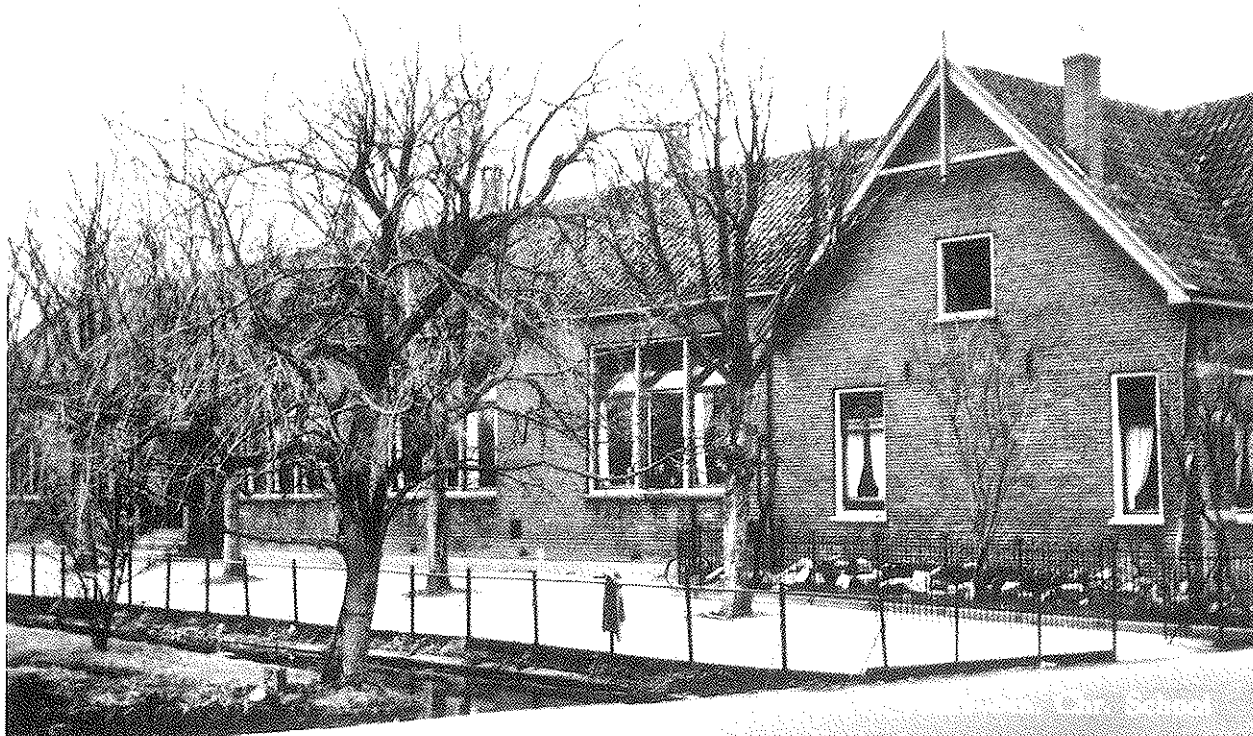
Dorpshistorie in beeld

Scheiden doet leiden

Een lijk onder de arm kost half geld

Onvindbare dopelingen

Berichten van het internet

Bij de voorplaat

Het schoolgebouw stond aan de Herenweg nr. 31 en was eigendom van het Christelijk Nationaal Schoolonderwijs te Vinkeveen. Hun eerste school stond in Demmerik (hoek ter Aase Zuwe). In 1907 werd deze school aan de Herenweg gebouwd: een hoofdenwoning met daaraan 4 leslokalen. In 1920 werd het bijzonder onderwijs gelijkgesteld met het openbaar onderwijs waardoor velen overstapten naar bijzondere scholen. In de loop van de tijd zijn er nog 2 lokalen bijgebouwd. In de zeventiger jaren groeide het aantal leerlingen explosief. De lokalen zaten overvol; zelfs in de lerarenkamer en in de leermiddelenkast zaten leerlingen. Bovendien ging het gebouw steeds meer gebreken vertonen en ook de sanitaire voorzieningen voldeden niet meer aan de eisen van de wet. Achter de school werd een nieuwe gebouwd. Het oude gebouw werd gesloopt en daarvoor in de plaats kwam een speelplaats. Op de plaats van de hoofdenwoning kwam een riant herenhuis.

Wilt u ook een bijdrage leveren aan de volgende aflevering van 'De Proosdijkoerier', dan kunt u die sturen naar het redactieadres vermeld op pagina 31. De tekst graag getypt of op diskette (1.44 Mb) in RTF, MS-Word of WP-formaat.

U kunt ook uw bijdrage per E-mail sturen.

De sluitingsdatum voor de volgende 'Proosdijkoerier' is:

dinsdag 10 mei 2000

De redactie.

3	Van de voorzitter
5	Van de redactie
7	Berichten van het internet
8	Dorpshistorie in beeld
9	Onvindbare dopelingen
12	Scheiden doet leiden
14	Over een kinderbewaarplaats in Mijdrecht
28	Een lijk onder de arm kost half geld
31	Bestuurs -en redactieadressen

R Naar de maandagavond

Enige tijd geleden is in dit blad medegedeeld dat er plannen bestonden om de vaste leden-contactavond te verplaatsen van de dinsdag- naar de maandagavond. De gemeente De Ronde Venen heeft namelijk op maandag een avondopenstelling van 17.30 uur tot 19.30 uur. Het

archief is op deze avond echter gesloten. Om bezoekers de gelegenheid te geven in de avonden onderzoek te doen is het de wens van de gemeente het archief open te stellen op maandagavond om zodoende de dienstverlening aan de bevolking te vergroten.

In goed overleg met het gemeentebestuur is daarop besloten de avondopenstelling gelijk te laten vallen met de ledencontactavond.

Omdat tussen 17.30 uur en 19.00 uur geen onderzoekers of leden van onze vereniging zijn te verwachten zal de openstelling van het archief en dus ook het begin van de contactavond worden gesteld op 19.00 uur en deze zal eindigen om 22.00 uur. Bovendien kunnen onze leden, indien gewenst, hand en spandiensten verlenen aan andere bezoekers hetgeen veelal zeer op prijs wordt gesteld.

Tussen 19.00 en 19.30 uur is het archief bereikbaar via de hoofdingang gelegen aan de Croonstadtlaan te Mijdrecht. Na 19.30 uur op de gebruikelijke wijze via de archivaris. Deze nieuwe regeling gaat in met ingang van maandag 3 april 2000. In de maanden juli en augustus, op feestdagen, rondom de kerstdagen en op de eerste maandag van het jaar is het archief gesloten en is er derhalve geen contactavond.

De luis in de pels

Reeds sinds 1911 zet de Bond Heemschut zich in voor de bescherming van cultuurmonumenten. Door de oplettendheid van die bond zijn reeds vele monumenten van een zekere ondergang gered en nog steeds is die inzet noodzakelijk. De bond beschouwt zichzelf als de luis in de pels, altijd kriebelend maar soms ook venijnig bijtend. Om de doelstellingen te verwezenlijken is in elke provincie een commissie ingesteld die de eventueel optredende problemen behandelt en zo nodig handelend optreedt. De provincie Utrecht is in kleinere regio's verdeeld en voor elk van die regio's heeft één persoon zitting in de commissie. De regio De Ronde Venen is lang vacant geweest maar sinds kort is in die vacature voorzien door de aanstelling van mevrouw W. Dijkxhoorn als vertegenwoordigster voor dit gebied. Een ieder die meent of vermoedt dat er aanslagen op ons cultureel erfgoed worden gepleegd kan met haar contact opnemen en zij zal het probleem in de provinciale commissie aan de orde stellen, waarna zo nodig actie wordt ondernomen. Mevrouw Dijkxhoorn is bereikbaar op het adres:

Botdrager 13,
3641 LA Mijdrecht,
telefoon 0297 - 285373.

Opening bankgebouw ABN-AMRO

Op vrijdag 14 januari jl. is in Mijdrecht een nieuw regiokantoor van de ABN-AMRO geopend. Onze vereniging was bij die opening vertegenwoordigd door de voorzitter en de heer F.J. de Wit, lid van de redactiecommissie van De Proosdijkoerier. Ons werk in de gemeente werd zeer positief beoordeeld en onze vereniging werd verrast met de schenking van een bedrag van f 5.000,—. Het bestuur heeft f 4000,— bestemd voor het laten verschijnen van een aantal extra dikke edities van ons blad, zogenaamde themanummers, die dan aan één onderwerp gewijd zijn. Daarnaast zal een bedrag van f 1000,— worden gestort in het boekfonds van de Stichting Proosdijer Publicaties ten behoeve van het in bewerking zijnde boek 'Van twee parochies naar één in Driehuis'.

Wij zijn de ABN-AMRO en speciaal de directeur de heer Harryvan bijzonder dankbaar voor deze geweldige geste. Als blijkt hiervan is door de vereniging een tweetal vergrote en ingelijste prenten (uit ca 1905 en 1920) aangeboden, betrekking hebbende op de plaats die thans door het gebouw wordt ingenomen en de plaats die werd verlaten.

Onze eersteling

De verkoop van onze eersteling "Van twee parochies naar één in Driehuis" (een uitgave van de Stichting 'Proosdijer Publicaties') loopt naar behoren. In de eerste weken werden er met vooruitbetaling ongeveer zeshonderd vijftwintig boeken verkocht. Vooruitbetalen kan nu niet meer maar voor hen die alsnog willen inschrijven bedraagt de prijs tot aan de verschijning van het boek nog f 37,50, te betalen bij aflevering. Daarna moet helaas, om het geheel rendabel te houden, f 42,50 worden gevraagd. Zoals bekend zal het boek omstreeks Pasen 2000 (23 en 24 april) verschijnen. Omtrent de presentatie zullen mededelingen volgen in de plaatselijke pers. Tevens zullen data, plaatsen en tijdstippen bekend worden gemaakt waar de bestelde boeken kunnen worden afgehaald. Voorts wordt verwezen naar de bij dit blad gevoegde uitnodiging voor de algemene ledenvergadering op donderdag 13 april 2000.

Vinkeveen en de Tweede Wereldoorlog

Na onze eersteling staat ook reeds een tweede boek op stapel. De Vinkevener de heer Adriaan Turkenburg heeft de geschiedenis van zijn geboortedorp gedurende de Tweede Wereldoorlog te boek gesteld. Het bestuur treft voorbereidingen om dit boekwerk uit te geven. Om de belangstelling te peilen zal, onder voorbehoud van voldoende deelneming, een voorinschrijving plaatsvinden. Via een folder zal worden getracht zoveel mogelijk

publiciteit aan ons voornemen te geven. Gestreefd wordt naar het doen verschijnen van een voor ieder betaalbare uitgave zodat ook jongere generaties kunnen kennis nemen van hetgeen in die moeilijke tijd in Vinkeveen is voorgevallen.

De inhoud van het boek is zeer interessant. De auteur gaat in op de vele aspecten van de bezettingstijd en zet die in het grotere verband van de oorlogvoering. Vanzelfsprekend wordt veel aandacht besteedt aan het voor Vinkeveen zo dramatische einde van de oorlog. Tijdens de Vinkeveense braderie op zaterdag 29 april as. zal de inschrijving op het boek worden opengesteld.

P.C. Grundmann.

N	ABN-AMRO bank	Mijdrecht
	H.J.M. Bakker	Wilnis
	W.L den Boer	Mijdrecht
E	Th. Brouwer	Canada
	M.A. Dormaar	Wilnis
	Mevr. W. Dijkxhoorn	Mijdrecht
D	Mevr. T.M. Goes	Bilthoven
	De Groene Venen	Mijdrecht
E	R.P. Harryvan	Hillegom
	J.H. Klinkhamer	Kortenhoef
	C. van der Kraan	Wilnis
L	Maritex Europe B.V.	Mijdrecht
	C.J.F. van Megen	Amsterdam
	G.J. M. Meulstee	Vinkeveen
	G. Plooy	Amstelhoek
E	Mevr. W.M Versteeg-Pohl	Vinkeveen
	K. van der Vliet	Mijdrecht
	W.H.R. van der Vliet	Vinkeveen
	L.Vonk	Stiens

W
J
E
I
N

Steeds weer blijkt dat de belangstelling voor onze vereniging nog steeds groeiende is. Door onze vermelding op het internet komen er uit het gehele land maar ook uit het buitenland reacties van voormalige streekgenoten, hetgeen zich uit in het aanmelden als lid. Sinds het verschijnen van de december-editie konden weer negentien nieuwe leden worden ingeschreven. Wij heten hen allen VAN HARTE WELKOM in onze vereniging.

P.C. Grundmann.

W E R T I G T I J D S C H R I F T E N V A N

Reclame

Soms vraag je je wel eens af hoe effectief reclame eigenlijk is. In de pers en de lokale omroep wordt regelmatig aandacht aan onze historische vereniging besteed. Zelf doen we er ook het een en ander aan want we presenteren ons al jaren op braderieën, tentoonstellingen en bij opgravingen in onze gemeente. Toch zijn er mensen die zeggen, als je over de historische vereniging begint, dat ze nog nooit iets over ons gehoord of gelezen hebben. En als je dan verder met hen in gesprek raakt blijkt dat ze een schat van oude foto's, tekeningen, boeken, krantenknipsels over Vinkeveen, Mijdrecht en Wilnis in hun bezit hebben. Soms komt er nog meer te voorschijn want dan blijkt dat de overgrootvader bestuurslid is geweest van een of andere vereniging en komen, na enig zoeken, oude notulenboeken, kasboeken of brieven van vóór het jaar 1900 te voorschijn.

Onlangs kregen we nog een fragment van een dagboek onder ogen waarin de schrijver noteerde dat in 1849 in Mijdrecht 70 á 80 mensen aan de cholera zijn bezweken en dat op 17 november 1863 het vijftigjarig bestaan van de onafhankelijkheid van ons land werd gevierd met het uitsteken van vlaggen, illuminatie en vuurwerk. Ook aan een 'schandaaltje' besteedde hij aandacht want de schrijver van het dagboek noteerde dat op 22 september 1866 de heer Cornelis van Wieringen, kandidaat notaris van Mijdrecht, spoorloos was verdwenen met mejuffrouw Druif uit het logement. Vier weken daarna keerde hij terug.

Sommige mensen gooien direct alles weg maar er zijn er ook die heel wat verzamelen in hun leven. Ze doen niets weg, maar kijken er ook nooit naar om. Er zijn ook foto's en papieren die van de ene op de andere generatie worden doorgegeven zonder dat er ooit naar omgekeken wordt en achteloos worden wegge-

daan omdat niemand meer weet wie er op de foto's staan. Wat doe je er mee als je kleiner gaat wonen? Geen kinderen hebt die er interesse voor hebben ondanks het feit dat je al deze dingen gedurende een lange reeks van jaren zorgvuldig hebt bewaard?

Codicil

Wie ruim woont en af en toe er eens in zijn papieren, foto's en paperassen snuffelen wil, kan alles gemakkelijk op een goede plek bewaren. Maar de meeste mensen verhuizen nog wel eens en telkens bij zo'n verhuizing vraagt men zich af wat men met al deze spullen moet doen: weggooien of mee verhuizen? De beslissing wordt vaak genomen in de gemoedstoestand waarin men zich op dat moment bevindt. Maar hoe ouder men wordt des te meer krijgt men waardering voor de dingen uit het verleden. Omdat ouderen meestal niet willen dat anderen na hun dood belast worden met het opruimen van hun papieren, beginnen ze geleidelijk met opruimen hetgeen vaak met heel veel pijn gepaard gaat. Er zijn ook andere mogelijkheden. Neem eens contact op met onze historische vereniging. Op de foto staat bijvoorbeeld een vrouw met een muts op, zoals deze begin 1900 in deze streek nog veelvuldig werd gedragen. Daarin zijn wij bijzonder geïnteresseerd. Onlangs kwamen we nog in het bezit van een krant waarin het proces werd beschreven over de erfenis van mevrouw Van Wieringen. Over mevrouw Van Wieringen wordt in dit nummer uitvoerig geschreven en hoe het na haar dood met haar geld ging heeft onze interesse. Dit artikel uit die krant kan ons daarbij helpen. Het feit uit het dagboek dat in 1863 ook al de herdenking van de bevrijding, maar dan wel van de Franse overheerser, gevierd werd met een vuurwerk heeft ons verbaasd. Maar het was wel leuk dit te vernemen.

Wie zijn foto's, papieren, oude jaargangen van tijdschriften en andere spullen tijdens het leven niet kwijt wil, maar wel wil dat deze na het overlijden goed terecht komen, kan een codicil opstellen. Daarin moeten de spullen beschreven worden en kan men aangeven waar deze naar toe moeten. Een codicil moet met de hand geschreven zijn en voorzien zijn van een datum

en een handtekening. Een codicil veranderen is heel makkelijk. Gewoon het oude verscheuren en een nieuw schrijven. Een nadeel van een codicil is dat het makkelijk zoek kan raken, per ongeluk of expres. Daarom is het verstandig aan meerdere personen kenbaar te maken dat er een codicil is en waar het zich bevindt. De laatste tijd komen wij gelukkig steeds meer in contact met mensen die oude spullen bezitten welke ons een inzicht geven in de historie van onze gemeente. En dan komt vaak de opmerking van:

"Ik heb er nooit bij stilgestaan dat jullie hier interesse in hebben!!" Nu, die interesse hebben wij juist wel en ook de volgende generaties die in de volgende eeuwen willen weten hoe wij leefden en dachten in het jaar 2000. Verschillende artikelen en foto's, die in de afgelopen jaren in de Proosdijkoerier hebben gestaan, komen uit gegevens die ons op deze wijze zijn verstrekt. Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met onze bestuursleden die vermeld staan op bladzijde 31.

Uitslag lezersonderzoek over voorkeur artikelen

Van de 514 formulieren, die met de Proosdijkoerier van december 1999 waren meegestuurd, werden 21 formulieren ingevuld terugontvangen. Niet altijd was het gevraagde *meer, minder, genoeg of geen* achter het vermelde onderwerp ingevuld.

Artikelen over	Meer	Genoeg	Minder	Geen
1 Genealogie Rondeveense families	13	6	1	-
2 Vermeldenswaardigheden personen	12	7	1	-
3 Maatschappelijke gebeurtenissen	7	9	2	-
4 Rechtszaken	6	10	2	1
5 Oude notariële archieven	8	7	5	-
6 Geschiedenis en vorming eigen gebied	12	7	-	-
7 Kerk en samenleving	4	12	1	2
8 Archeologie van de streek	9	7	2	1
9 Monumenten	10	6	4	-

Gemaakte opmerkingen

- "Groot complimenten voor decembernummer!"
- "Gelezen van A tot Z"
- "Veel succes, ga zo door!"
- "Kerstgroet en grote pluim. Meer combinatie historische en genealogische gegevens"
- "Lichtvoetige, smeulige, leesbare artikelen van het volk en minder wetenschappelijk"
- "Verandering van spijs doet eten"
- "Meer over verleden van Vinkeveen (personen en gebied)"
- "Samenvoegen bovenstaande onderwerpen in een tijdsperiode (zoals items 8 en 9)"
- "Opnemen kwartierstaat zoals in Gens Nostra"
- "Rubriek waarin foto's onbekende Rondeveners"
- "T.a.v. item 2: Monografieën, bronnenonderzoek, regionale geschiedenis in relatie tot provinciale en landelijke geschiedenis en toponiemen zoals Bijleveld"

Conclusies

Zoals eerder gesteld beschouwt de redactie het niet reageren van 96% van onze leden als een blijk van instemming met het gevoerde beleid. Het resterende aantal heeft een lichte voorkeur voor meer artikelen over Rondeveense personen en meer aandacht voor de geschiedenis en vorming van het eigen gebied. Opgemerkt wordt hierbij dat genealogie gedetailleerd stamboomonderzoek van een enkele familietak omvat en de geschiedenis en vorming van het gebied slechts één keer verteld kan worden. Opvallend is de aandacht voor Rondeveense objecten met monumentale waarde.

Minder in trek blijken oude rechtszaken en artikelen over kerk en samenleving. Hierbij mag niet vergeten worden dat vóór 1795 staat en kerk zeer nauw met elkaar waren verbonden en dat de verbondenheid met de kerken tot ver na de Tweede Wereldoorlog merkbaar was. In de toekomst zullen we meer aandacht besteden aan Vinkeveen. De ordening van het archief van Vinkeveen is inmiddels in volle gang. Jammer alleen dat het oud- gerechtelijk archief van Vinkeveen van vóór 1795 niet meer bestaat.

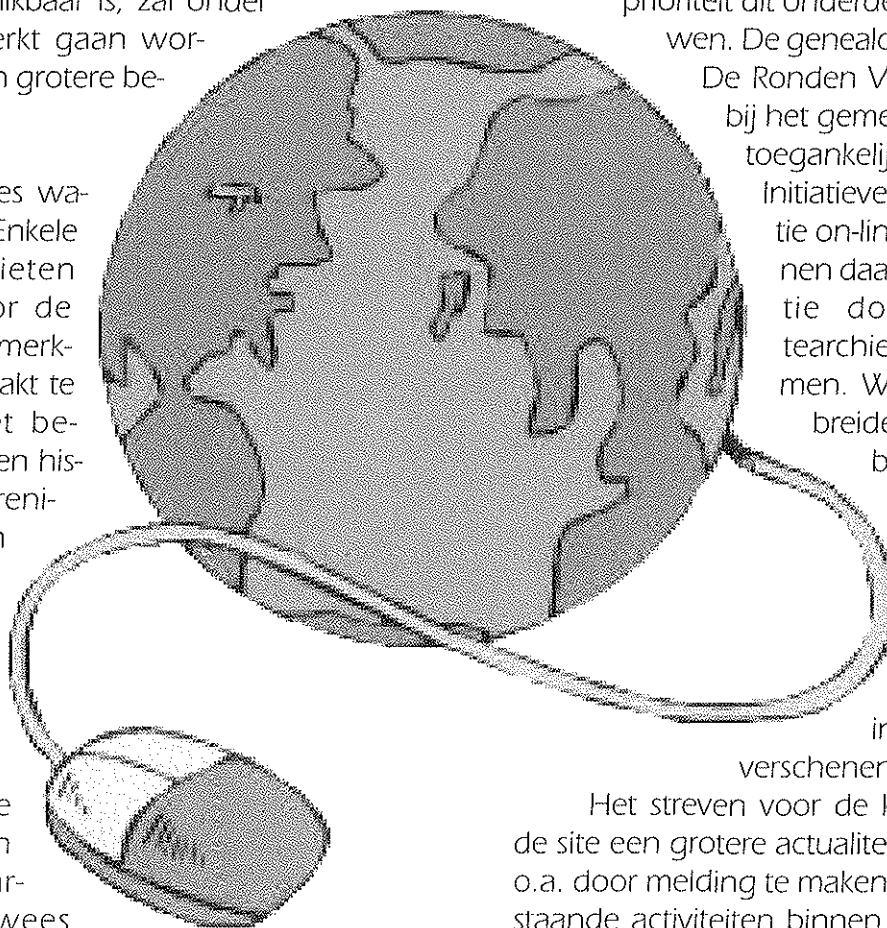
Berichten van het internet

door J.M. Klijn

In de Proosdijkoerier van juni vorig jaar werd melding gemaakt van de eerste schreden van de historische vereniging op het internet. Het betrof toen een experiment om de mogelijkheden en de belangstelling binnen en buiten de vereniging te peilen. Inmiddels heeft de vereniging met steun van de Rabobank Mijdrecht een eigen plek op het internet verworven. Met ingang van dit nieuwe jaar is de website bereikbaar onder de domeinnaam www.histver-pl.nl. Het e-mail adres van de vereniging is info@histver-pl.nl.

In het vorige jaar werd de site circa 500 maal bezocht. Dit is geen slecht resultaat, in aanmerking genomen dat vanwege het nog tijdelijke karakter, de site met de zogenaamde 'zoekmachines' slecht te vinden was. Nu er een definitief adres beschikbaar is, zal onder meer gewerkt gaan worden aan een grotere bekendheid.

Reacties waren er ook. Enkele mensen lieten weten door de website opmerkelijk gemaakt te zijn op het bestaan van een historische vereniging binnen De Ronde Venen en zelfs lid te zijn geworden. Dat het 'world wide web' zijn naam waarmaakt, bewees een vragenstelster uit Nieuw-Zeeland, die informatie inwon over het onderwijs in Vinkeveen in de negentiende eeuw. Ook werd er informatie aangeboden, o.a. over de scheepsbouwers Stofberg in Mijdrecht en Wilnis.

De meeste reacties betroffen opmerkingen over de beperkte hoeveelheid genealogische informatie die wordt geboden. Hoewel deze informatie grote aantrekkingskracht uitoefent, ziet de vereniging het vooralsnog niet als hoogste prioriteit dit onderdeel verder uit te bouwen. De genealogische bronnen van De Ronden Venen zijn in beheer bij het gemeentearchief en daar toegankelijk voor het publiek. Initiatieven om deze informatie on-line aan te bieden dienen daarom in eerste instantie door het gemeentearchief te worden genomen. Wel vindt u er uitgebreide informatie over de beschikbare documentatie van de vereniging zelf, zoals de catalogus van de bibliotheek en een overzicht van alle in de Proosdijkoerier verschenen artikelen.

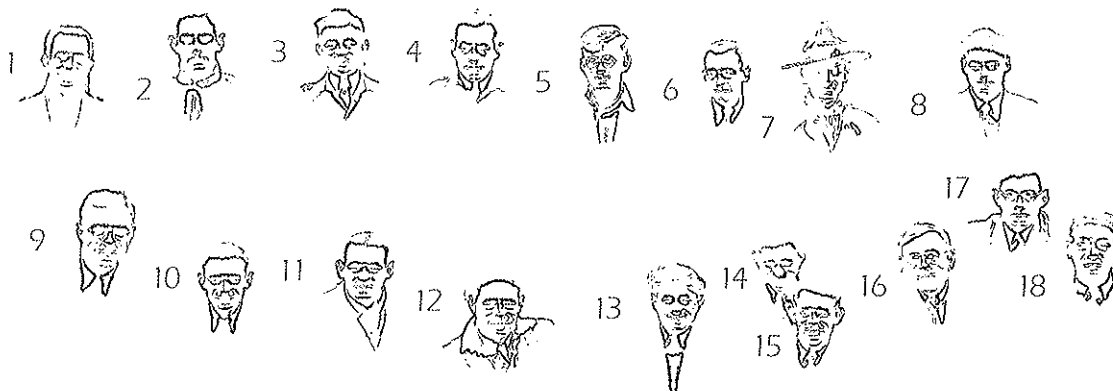
Het streven voor de komende tijd is om de site een grotere actualiteitswaarde te geven, o.a. door melding te maken van recente of aanstaande activiteiten binnen de vereniging. Net als voor de Proosdijkoerier geldt dat de website er is 'voor en door de leden'. Uw reactie is dan ook altijd hartelijk welkom. Bezoek daarom gedurende uw 'surf'-tochten over het internet regelmatig www.histver-pl.nl en geef uw mening via de pagina 'Reacties'.

Dorpshistorie in beeld ⁽¹⁾

Binnen de vereniging wordt op dit moment hard gewerkt aan de totstandkoming van het boek over de R-K kerk en parochie in Driehuis. Het boek, dat met Pasen zal verschijnen, zal rijkelijk worden voorzien van foto's. Belangrijk bij deze foto's is echter dat bekend is wie hierop afgebeeld staan. Ook bij de huidige inventarisatie van het fotomateriaal in het gemeentearchief van De Ronde Venen, waar de vereniging bij behulpzaam is, blijkt deze informatie helaas maar al te vaak te ontbreken. De hulp van de lezers van De Proosdijkoerier kan mogelijk uitkomst bieden.

De hier geplaatste foto is vlak na de oorlog genomen. Het verenigingsleven, dat gedurende de Duitse bezetting grotendeels stil had gelegen, kwam weer op gang. De afgebeelde personen zijn leiders van de verkennerij uit de omgeving van de Ronde Venen, die waarschijnlijk in Breukelen bijeen kwamen. Herkent u wie hier afgebeeld zijn, neem dan contact op met:

J.M. Klijn
Windmolen 2
3642 DB Mijdrecht
tel. 0297-281074

Onvindbare dopelingen

door Fred de Wit

Als je op zoek bent naar je voorouders dan begin je allereerst met het raadplegen van de boeken van de burgerlijke stand. Boven de grote rivieren moet het veelal mogelijk zijn om tot 1811 te komen, want per 1 januari 1811 werd namelijk, als gevolg van de inlijving bij het Franse keizerrijk, in het grootste gedeelte van ons land de burgerlijke stand ingevoerd. In delen van Limburg, Noord-Brabant en Zeeland was dit al gebeurd omdat deze gebieden al eerder bij Frankrijk waren gevoegd, namelijk in 1796 en in 1798. Ten onrechte wordt de invoering van de burgerlijke stand aan een initiatief van Napoleon toegeschreven, maar dit is niet juist, omdat in Frankrijk de burgerlijke stand al in 1792 is ingevoerd, dus voor Napoleon aan de macht kwam. Ook de huwelijksbijlagen kunnen interessante gegevens opleveren.

De periode voor 1811

Voor de periode van vóór 1811 zijn we aangewezen op de doop-, trouw- en begraafregisters van de kerken. Daarnaast zijn er met name trouwregisters, die vanwege de overheid zijn opgesteld. Over het algemeen zijn de registers van de kerken goed bewaard gebleven, hoewel er ook door oorlogen en brand verschillende zijn verloren gegaan. De pastoors en de dominees hielden deze registers zorgvuldig bij omdat met name kerkelijke huwelijken tussen personen die een verschillend geloof aangingen uitgesloten was. Bovendien was men voor de armenzorg vaak aangewezen op het kerkgenootschap waarbij men aangesloten was. Het noteren van geboorten en huwelijken gebeurde vrij nauwkeurig. De begraafregistratie was wat slordiger omdat dit alleen voor een goed beheer van de graven noodzakelijk was. In de rooms-katholieke kerk stelde het concilie van Trente (1545-1563) de regels vast waaraan de registratie van het dopen, trouwen en begraven moest voldoen. Tijdens de synode-bijeenkomsten van de Hervormde Kerk werden hiervoor eveneens regels vastgesteld. In De Ronde Venen neemt de registratie pas op het einde van de 16e eeuw en het begin van de 17de eeuw een aanvang. Dat wil echter niet zeggen dat alles even gemakkelijk ging en dat er voor de onderzoekers geen problemen zijn. Een mooi voorbeeld vinden we van dopelingen

uit Abcoude, Wilnis, Mijdrecht, Vinkeveen en Waverveen die genoteerd staan in het doopregister van de Sint Mathiasparochie in Maastricht. Om hiervoor een verklaring te vinden moeten we teruggaan in de tijd en wel tot het jaar 1567.

Visitaties van parochies

Eveneens volgens een besluit van het concilie van Trente werden er toen bij de R.K. parochies kerkvisitaties gehouden om de plaatselijke toestanden beter te leren kennen en verbeteringen aan te brengen. Hoe was de beleving van het geloof toen in de parochies te Mijdrecht en te Wilnis? Dat die niet best was blijkt uit het bewaard gebleven rapport waarin staat dat de Mijdrechtse pastoor eigenlijk niet berekend was voor zijn taak en dat de pastoor van Wilnis het er niet beter van af bracht. Over zijn gedrag werd door de visitor geoordeeld: 'hij leidt een onstichtelijk leven, was niet wel befaamt op het stuk van de kuysheit'. Het geloofsleven van de parochianen leed hier natuurlijk onder.

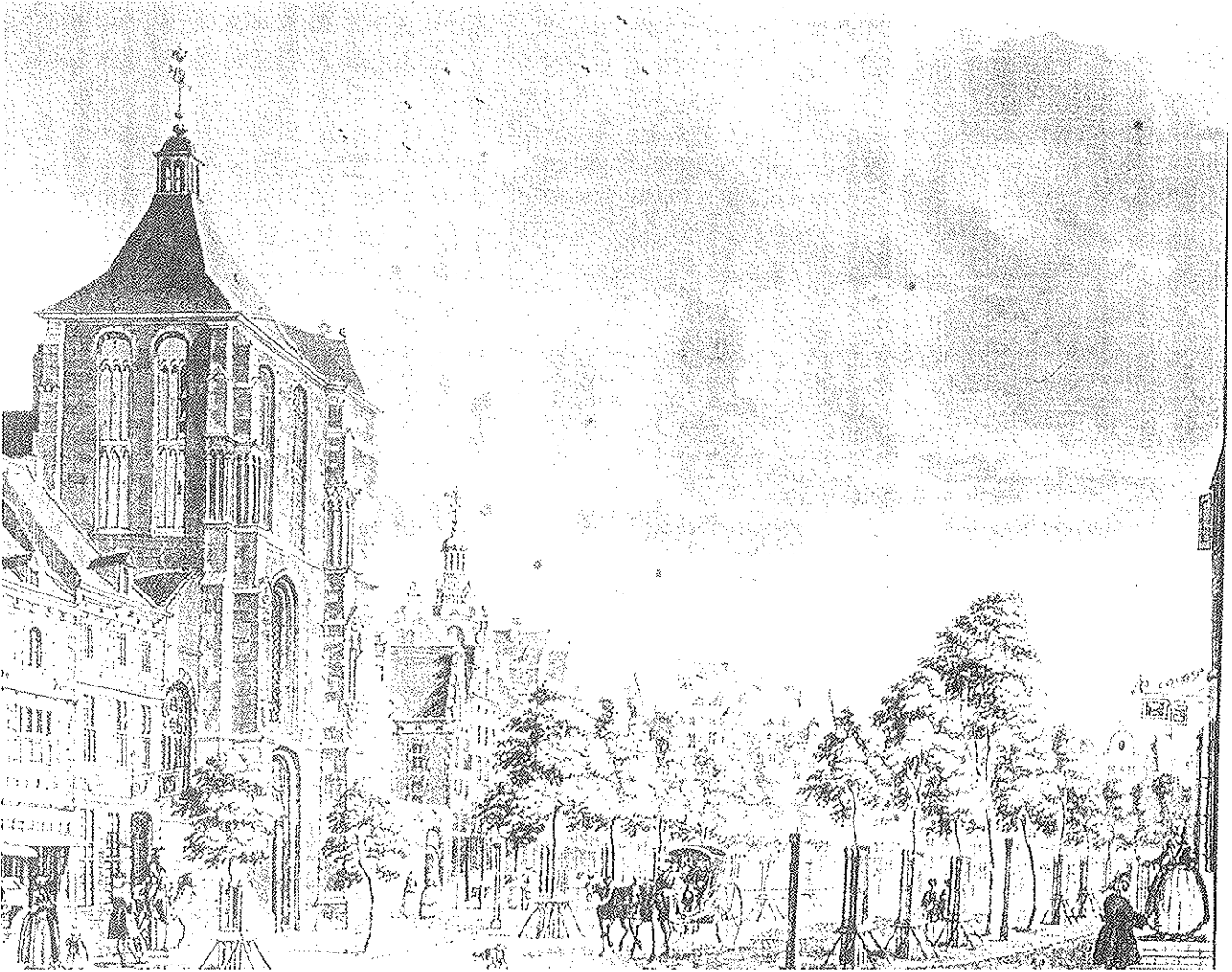
Toen in 1572 Adriaan van Duvendorde met 500 geuzen Mijdrecht binnentrok en de katholieke kerk, welke op de plaats stond van de huidige Mijdrechtse Hervormde kerk, in brand stak, was er van leiding aan de gelovigen door deze pastoors weinig te bemerken. Zijn ze wel op hun post gebleven? Wij weten het niet, al-

Anno 1573
 Die 13 ex Meyerdt ¹ Puella ² Elizabetha,
 Pat. Gijsbert Jansz., Mat. Peeterien Eerstendr., Sus. Gerrit
 Cornelisz., Mary Elberts huysvrou, Niess Woutersd.

Verduidelijking: Die 13 ex Meyerdt ¹ Puella ² Elizabetha,
 Pat. Gijsbert Jansz., Mat. Peeterien Eerstendr., Sus. Gerrit
 Cornelisz., Mary Elberts huysvrou, Niess Woutersd.

hoewel het niet waarschijnlijk lijkt. Alleen is wel
 duidelijk geworden dat de parochianen het
 nodig vonden om hun kinderen te laten dopen
 en dat dit gebeurde door pastoor Jeger van
 Abcoude. We moeten ook gissen of de mensen
 naar Abcoude kwamen of dat de pastoor al rei-
 zend rondtrok om de mensen te bezoeken. Het
 meest logisch lijkt de laatste veronderstelling.
 Hiervoor zijn twee redenen aan te voeren. Aller-
 eerst noteerde pastoor Jeger in zijn doopboek
 niet alleen de namen van kinderen uit onze
 huidige gemeente maar onder andere ook uit
 Aalsmeer, Amstelveen, Blokland, Ouderkerk,

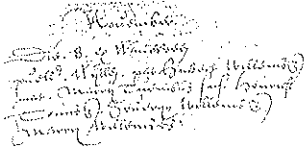
Kudelstaart, Kockengen, Loenersloot, Nieuw-
 koop, Nieuwveen, Weesp, Uithoorn en Zeven-
 hoven. De tweede reden is dat bij de doop van
 kinderen te Abcoude en Wilnis soldaten van
 hopman Floyon aanwezig waren en dat zelfs
 een van die kinderen van een soldaat was. In
 die tijd kwam het namelijk veel voor dat de vrou-
 wen van de soldaten met hun mannen mee-
 trokken. De heer van Floyon was in Spaanse
 dienst en zijn troepen waren toen in deze streek
 aanwezig. Zou het kunnen zijn dat pastoor Jeger
 onder bescherming van deze Spaanse troepen
 deze streek heeft bezocht en daarbij kinderen
 heeft gedoopt en huwelijken ingezegend?
 Alhoewel het ook zeker is dat enige ouders hun
 kinderen in Abcoude hebben laten dopen om-
 dat in het register staat vermeld dat het kinde-
 ren uit de hier boven genoemde dorpen wa-
 ren.

Tekening uit 1740 van de St. Mathiaskerk te Maastricht, waar pastoor Jeger in 1580 zieleherder werd.

Het inschrijfboek

Het inschrijfboek, waarin pastoor Jeger zijn aantekeningen maakte, heeft een perkamenten omslag en telt 116 bladen, waarvan er enige onbeschreven zijn. Op de eerste bladzijde staat de titel: *Nomina infantium baptizatorum ex pago Abcoudano,* (naamlijst van de gedoopte kinde-

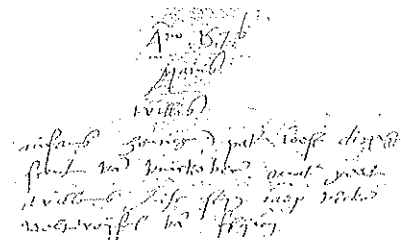
Verduidelijking: *November. Die ex Waverveen. Puellus Willelm, Pater Hubert Willemsz., Mat. Marry Tuenisd., Sus. Hendrick Tounsz. (Tonuzs. ?), Severijn Willemsz., Marry Willemsd.*

ren van het dorp Abcoude). Daaronder staat een versje en de vermelding dat het register is gekocht door de kerkmeester uit Abcoude Quintinus Berthem. De eerste doopakte wordt ingeschreven op 10 september 1573. De eerste doopakte van pastoor Jeger is van 1 november 1575 en zijn laatste van 11 september 1578. Zijn laatste trouwakte is van 28 oktober 1578. In het register zijn ook huwelijken en overlijden genoteerd.

Alle akten werden in het register van Abcoude ingeschreven door pastoor Gerardus Jeger die ook wel als Jager en Jegers tekent. Hij was een ijverig herder en dat bewijst zijn onvermoeidheid in het toedienen van doopsels. Zijn schrijven met een loden stift wijst wel op buitengewone drukke omstandigheden. Toen het verblijf hem in Abcoude, waarschijnlijk door de rondtrekkende benden, onmogelijk werd, vertrok hij met medeneming van zijn register naar Maastricht. Over dat verlaten van zijn parochianen is niets bekend, maar de roerige tijden zullen hier beslist een rol in hebben gespeeld. Gezien zijn ijver voor de onderhouding van het kerkelijk recht, zijn toewijding en doorzettingsvermogen kan het niet anders dat hem het verder werken in deze streek onmogelijk was gemaakt. Hoe kwam hij als pastoor in Maastricht? Zeker is het niet maar er zijn wel genoeg gissingen te maken.

Zoals hiervoor reeds vermeld, blijkt uit het register dat hij in Abcoude en Wilnis kinderen

doopte waarbij soldaten van hopman Floyon getuigen waren. Aannemende dat hij met Floyon in aanraking is geweest, is het overige gemakkelijk te verklaren. Claude de Berleymont, heer van Floyon, had een broer, Gilles de Berleymont, die in 1567 gouverneur was van Maastricht en in 1579 bij het beleg van deze stad sneuvelde. Een andere broer, Ludovicus, aartsbisschop van Kamerijk, was proost van de Sint Servaaskerk in Maastricht van 1576 tot 1596. Was het dan een wonder dat de deken Gerardus van der Meer, die het eigenlijke hoofd van het kapittel van Servaas was, pastoor Jeger op 8 januari 1580 tot pastoor van de Sint Mathiasparochie benoemde waarvan de pastoor overleden was? Hier, in zijn nieuwe parochie gebruikte de pastoor het register verder voor zijn Maastrichtse parochianen. Het verschil tussen de namen uit het noorden en het zuiden is goed te zien. In onze streek noteerde hij allen nog maar patroniemen zoals Jan Pietersz, soms met het ambacht erbij van brouwer of snijder maar echte familienamen waren het nog niet. In Maastricht waren reeds vaste familienamen ingeburgerd. Jeger heeft zijn pastoorsambt in Maastricht niet lang mogen uitoefenen want op 2 augustus van hetzelfde jaar werd bekend gemaakt dat wegens het overlijden en de armoede van pastoor Jeger de rechten van kapittel en sacristie kwijtgescholden werden. Men kan dus voor dopelingen uit Mijdrecht en

Verduidelijking: *Willis. Infans Henricgen, Pater Joest Dirxz. scout van Vinkeveen³, Mater Geert Willems, Susc. Stijn Jaep Vinken veltweyfel van Floyon⁴.*

Wilnis, maar ook voor kinderen uit Vinkeveen en Waverveen, tussen 1573 en 1578 de originele inschrijvingen in Maastricht vinden. En dit is heel bijzonder want het oudste doopboek van de Rooms-Katholieke parochies te Mijdrecht en Wilnis begint pas in 1703, 125 jaar later! Waar zijn de ontbrekende doopboeken geble-

ven? We zullen helaas deze vraag nooit kunnen beantwoorden.

De rijksarchivaris in Limburg beschrijft in 1914 het register als een "rhapsody" waarin pastoors uit de St. Mathiasparochie te Maastricht maar ook pastoors uit Abcoude en hun plaatsvervangers alles kris kras dooreen hebben geschreven. Men vindt er behalve de akten ook aantekeningen van testamenten, kerkinkomsten, adressen van parochianen, kritiek op het sluiten

van huwelijken door ambtgenoten te Maastricht, tegen de forma Tridentina, een middel tegen tandpijn enz. enz. Het doopboek bevat hierdoor een schat aan gegevens die zowel voor Abcoude, De Ronde Venen en omliggende plaatsen als Maastricht, van belang zijn. Tijdens de Franse overheersing van Maastricht van 1794 -1814 werd het door Franse beambten in beslag genomen en viel het in handen van de Staat. Thans is het in bezit van het Rijksarchief te Maastricht.

¹ *Mijdrecht;*

² *Hier begint de schrijver te bemerken, dat voor een meisje puella de voorkeur verdient boven puer, gelijk hij tot dusverre schreef;*

³ *Of schout familienaam of naam van een waardigheid is, is onduidelijk;*

⁴ *dat is Stijn, de vrouw van Jaep Vinken, 'Feldwebel' in het regiment van Florens de Berlaymont, heer van Floyon.*

Geraadpleegde bronnen:

- *Kerkgeschiedenis van de parochie Sint Jan de Doper. Door C. Verwoerd. C.M.;*
- *Utrechts archief. Archief van het Aartsbisdom Utrecht. Bijdragen 40e deel;*
- *Afbeeldingen gemeente-archief Maastricht, met dank aan de heer J. Luyten.*

Scheiden doet lijden

door Joop Frankenhuisen

Op 8 december 1797, in het tweede jaar van de Bataafse vrijheid, werd in Mijdrecht de akte van echtscheiding getekend tussen Eva de Jong en Wouters Wijers "omme met afsnijding van alle proceduures, in Tafel, Bed, Inwooning en goederen te kunnen separereen." Wij berichtten over deze waarschijnlijk oudste echtscheiding in Wilnis in de Proosdijkoerier van december 1998. Onlangs kwamen wij er achter dat het muisje nog een staartje had.

Weer onaangenaamheden

De gebeurtenissen die hiertoe aanleiding gaven zijn in detail op papier vastgelegd. Eerst door Eva de Jong zelf en later door de leden van de municipaliteit van Waveren, Botshol en

Ruige Wilnisse. Nadat de scheiding in december was uitgesproken kwam het nog regelmatig tot "menigvuldige onaangenaamheden" tussen beiden. Op zekere nacht, Eva kon zich de juiste datum niet meer herinneren, komt Wouter haar opzoeken in het huis van haar zuster

Adriana de Jong in Wilnis en aldaar onder *"eijsschelijk vloeken en raazen de deur heeft willen oplopen."* Zij vlucht daarop naar haar broer Jan de Jong die ergens in het gerecht van Waveren, Botshol woont, in de hoop van aldaar voor verdere vervolgingen beveiligd te blijven.

Verklaring van Eva

"Dan op Zaterdag den 13^e dezer, des middags circa half 2 uren, terwijl de ondergetekende zich aldaar ten huize alleen bevond met zekeren Leendert Hoofdman te Willis woonachtig, met welken de ondergetekende zat af te reekenen. Komt onverwagts de meergezeide Wouter Wijers in huis. Spreekt eerst met haar ondergetekende in het vriendelijke en vraagt of zij geen theewater voor hem koken konde; 't welk zij ondergetekende ook betuigde wel voor hem te willen doen. Doch de ondergetekende bemerkte al ras dat Wouter niets goeds in zin had, vermits hij alles aanwende om waare het mogelijk Leendert Hoofdman uit den huise te krijgen."

Terwijl Eva bezig is het vuur aan te steken rukt Wouter de met zilver beslagen breikoker van haar zijde. Eva vraagt dan: *"Wat doet gij, neemt gij mijn goed weg"*, waarop Wouter antwoordt *"het is het mijne, gij krijgt het niet weerom."* Dan ontstaat er een woordenwisseling waarin Wouter haar uitscheldt voor allemans hoer, hetwelk door de ondergetekende slechts beantwoord wordt met: *"Ik ben immers van u gescheiden, het raakt u dus niet wie ik ben."* Wouter Wijers kan zijn woede niet meer beteugelen, *"vermits hij haar ondergetekende aangreep, op de grond nederwierp en in weerwil der poogingen van Leendert Hoofdman om hem van haar af te trekken, deerlijk met vuisten in het aangezicht sloeg."* Hoofdman slaagt er tenslotte in beiden te scheiden. Eva probeert te vluchten maar in de deuropening weet Wouter haar weer vast te pakken. Zij geeft daarop Leendert haar hand zeggende: *"trekt maar Leendert, dat ik er uit koome."* Het lukt haar los te komen om daarna zonder schoenen, met hangende haren, *"bond en blaauw geslagen"* het huis van Coop van Breemen binnen te vluchten. Daar valt zij in zwijm.

Intussen blijkt Wouter met zijn hollenvoeten (klompen) een mand met porcelein en glaswerk aan stukken te hebben getrapt.

De getuigen

Op 18 januari worden de getuigen gehoord. Aanwezig zijn de secretaris Dirk Holland en de leden van de municipaliteit van Waveren, Botshol en Ruige Wilnisse, Jan van Wieringen, Cornelis Houweling en Cornelis van Swieten. De getuigen vertellen wat er die bewuste zaterdag is gebeurd. Zij hadden gehoord *"een eijsselijk geweld van schreeuwen, vloeken en raazen."* Zij hadden gezien dat een persoon in boerengewaad (Leendert) het huis uitkwam roepende: *"Help, help, moord, moord, buuren sta bij."* Zij hadden gezien dat Eva de Jong door Wouter Wijers bij de rok werd vastgehouden en uit de deuropening werd teruggetrokken onder de uitroep: *"hier donder, ik zal je vermoorden."* Zij hadden gezien dat Wouter Wijers daarop een mand met porcelein of glas hadt stukgetrapt. De eigenaresse van het huis had daarop nog uitgeroepen: *"wat doe je daar in mijn huis aan een andermans goed."*

De getuigenverklaring is op 23 januari 1798 vastgesteld en ondertekend door Dirk Holland. In een naschrift verklaart hij dat de *"deposanten (getuigen) dezelve met vollemnulen¹ eede bevestigd, onder 't opsteken der twee voorste vingers van de regter hand zeggende: "Zo waarlijk helpe mij God Almachtig."*

Op 30 januari 1798, ruim een maand na de echtscheiding, wordt Wouter Wijers door het comité van de Crimineele Justitie van de dorpen van Mijdrecht, Wilnis, Thamen en Uithoorn veroordeeld tot het betalen van twee honderd gulden boete.

Geraadpleegde bron:

- Rijksarchief Utrecht, Toegang R49 Dorpsgerichten.

¹ Waarschijnlijk is hier sprake van een schrijffout en moet het zijn "solemnele = plechtige).

Over een kinderbewaarplaats in Mijdrecht en een fanfarecorps

door Joop Frankenhuizen

An het begin van de jaren '30 stond in Mijdrecht, ongeveer op de plaats waar nu de winkel van Blokker staat, een bewaarschool. Het was de bewaarschool van Mevrouw van Wieringen en vele oud-Mijdrechtenaren zullen zich het schooltje nog wel herinneren. Overdag in gebruik als bewaarschool en 's avonds oefenlokaal voor het fanfarecorps 'Vooruitgang Is Ons Streven' (MIOS). Het werd ingebruikgenomen in 1885 en ging ten onder in 1931, een jaar voordat de beschermvrouwe zou overlijden. Hier volgt het verhaal hoe een handvol notabelen, zonder hulp van de overheid er in slaagde geld voor een ideaal bij elkaar te krijgen, dat ideaal naar zich toetrok en het uiteindelijk na 46 jaar onder minder prettige omstandigheden weer moest loslaten.

Mijdrecht tijdens de vorige eeuwwisseling

Eind jaren '80 van de 19^e eeuw telt Mijdrecht zo'n 3.900 inwoners, iets meer dan de helft bestaat uit vrouwen. In de gemeenteraad zitten elf raadsleden, twee wethouders en de burgemeester heet J. G. de Voogt. Van algemeen kiesrecht en van een leerplichtwet is in die dagen nog geen sprake. De gemeentelijke eigendommen bestaan uit een raadhuis met post- en telegraafkantoor, een dorpstoren (n.h. kerk), die in 1885 voor het in die dagen formidabele bedrag van 13.955 gulden is afgebroken en weer opgebouwd, een openbare school met onderwijzerswoning en een voor die tijd heus ziekenhuis(je). Het dorp bezit drie brandspuithuizen en het drinkwater komt uit de hemel. "Regenwater is het enige drinkwater dat bruikbaar is", melden de gemeenteverslagen. De gemeente geeft burgers gelegenheid gefilterd regenwater op te halen bij de school in het dorp, het raadhuis en het ziekenhuis. Daarnaast zijn er de regenbakken van de burgers zelf.

Behalve een rijksveldwachter met een traktement van 300 gulden per jaar is er ook nog een nachtwacht. De stadsverlichting loopt op petroleum en moet elke avond worden aangestoken wat nogal een arbeidsintensief karwei

is. De goten en riolen evenals de privaten worden meermalen per week van gemeentewege gereinigd en beerputten moeten volgens de dan geldende bouwverordening minstens zes meter van waterputten verwijderd zijn. Verder zijn er binnen de gemeentegrenzen een "hervormde gemeente met kerk en leraar, een rooms catholieke gemeente met kerk, pastoor en kapelaan, een christelijk gereformeerde gemeente met kerk en leraar en een Israëlitische gemeente, die samen met gelovigen uit Uithoorn in de Mennonietenbuurt één kerkgebouw delen", aldus het gemeenteverslag over 1881. Behalve drie kerkgebouwen zijn er in de gemeente vier scholen, twee openbare- en twee bijzondere scholen. De openbare scholen staan in Mijdrecht met drie leerkrachten en in De Hoef met twee leerkrachten. De twee bijzondere scholen zijn de rooms catholieke school in Driehuis en de christelijk nationale school in de Mennonietenbuurt. Een kleuterschool is er niet. De allerkleinsten gaan soms met oudere broertjes en zusjes mee naar de lagere school en de meester moet dan maar zien wat hij met die kleintjes doet. Het openbaar vervoer gaat per boot en omnibus. Iedere maandag gaat er vanaf de Wetering, die ten westen van de Dorpsstraat loopt, een marktveer naar Amsterdam en iedere vrijdag een naar Utrecht. Een door paarden getrokken omnibus gaat elke dag twee keer naar Nieuwersluis om aansluiting te krijgen op de

Rhijnspoorweg en twee keer per dag naar Uithoorn. Op zondag blijft de omnibus op stal.

Het Nut

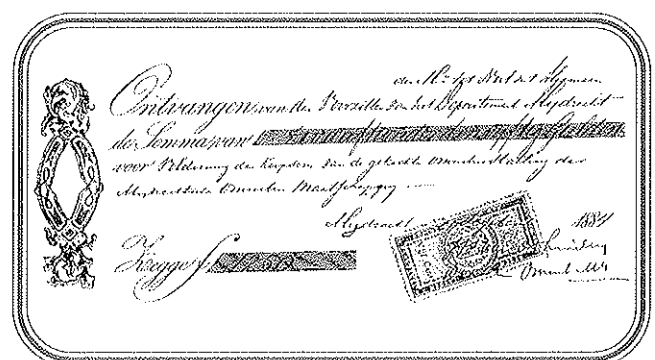
Begin 1884 komt in een van de vergaderingen van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen, departement Mijdrecht, het verzoek aan de orde tot het oprichten van een kinderbewaarplaats, voor kinderen tussen de 3 en 6 jaar oud als voorbereiding op het lager onderwijs. Besloten wordt tot het oprichten van een commissie die moet onderzoeken of er bij de ingezetenen voldoende belangstelling bestaat en of ze er geld voor over hebben. Op 23 mei 1884 komt de commissie met een zeer uitvoerig vier pagina's groot, handgeschreven rapport vol strijkages en volzinnen, zoals in die tijd te doen gebruikelijk is. Omdat het rapport een goed beeld geeft van de manier waarop men toen met elkaar communiceerde, citeren wij een deel eruit:

"De Commissie heeft al aanstonds met liefde en ijver, maar niet zonder schroom die moeilijke taak aanvaard; met liefde en ijver omdat de heilige overtuiging bij haar gevestigd is, dat bewaarschoolonderwijs voor het merendeel der kinderen eene noodzakelijke behoefte is en het later te ontvangen lager onderwijs meer vrucht dragend zal maken, maar ook met schroom omdat de belangstelling in dat onderwijs zich uitte moest in klinkende specie. Versterkt door den wetenschap dat ware humaniteit en liefdadigheid herstelling van verloren evenwicht in de maatschappij en in dit speciale geval vermeerdering en verbetering van het opvoedend element in onze gemeente beoogen moet, heeft de commissie zich niet doen afschrikken voor mogelijke teleurstellingen die zij zou ondervinden. En die teleurstellingen zijn niet uitgebleven.

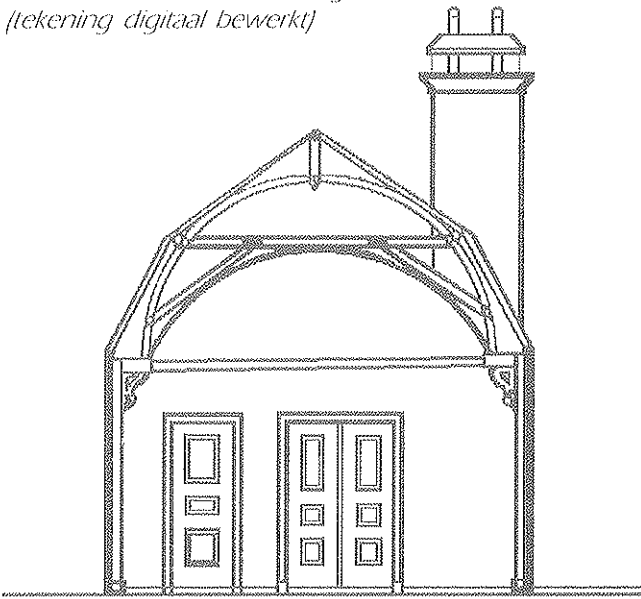
De ondervinding was zelfs van dien aard dat zij teruggebracht kunnen worden tot 4 verschillende soorten van menschen. Zij die door iedereen geacht worden te kunnen geven maar het weigeren om schijnredenen die met de zaak niets te maken hebben, andere omdat zij er geen heil in zien, ja er zelfs nadeel in zien voor

het volk. Zij die wel belangstelling hebben maar onmachtig zijn om eene goede gift en te trotsch om eenen kleine te offeren. Zij die aan hunne belangstelling de voorwaarde verbinden om de bijbel op die kinderschool te brengen; onder deze soort zijn gebracht die hunnen gift bewaarden voor eenen R. C. (rooms-katholieke) bewaarschool. Zij die onvoorwaardelijk de oprichting eener bewaarschool tot een der voornaamste plichten van de grooten en rijken dezer aarde brachten. De commissie maakt gewag van deze onderscheiding om U te doen gevoelen dat eigenlijk deze 'niet gevers' niets hadden tegen de stichting eener bewaarschool, maar dat de grondtoon van hun hart meer klopte voor het ongeschonden behoud hunner financiën, dan voor het belang der kinderen in wier toekomst de meerdere of mindere bloei onze gemeente met recht verwacht mag worden", aldus een deel van het rapport.

Tegenover de niet-gevers staan de gevers. Vierentachtig personen, voor het merendeel hoofden van huisgezinnen, geven te kennen mee te doen. Zesendertig voor een eenmalige gift en zeventien voor een jaarlijkse bijdrage. Totaal wordt aan eenmalige giften ingeschreven voor f 1.872,05 en aan jaarlijkse bijdragen voor f 247,25. Dan is er nog een toezegging van f 100,- als de school klaar is en f 100,- van het Volksonderwijs afdeling Mijdrecht. Deze organisatie wil daarnaast ook nog eens vijf jaar lang tien gulden geven voor de instandhouding van de school. De commissie stelt voor de medewerking van vijf dames in te roepen die samen met drie leden uit het departement van Het Nut een nieuwe commissie moeten vormen om de stichting van de school ter hand te nemen. Men denkt aan een school voor 80 kinde-

Vooraanzicht Omnibusstalling
(tekening digitaal bewerkt)

ren met speellokaal en speelplaats. Een van de genoemde lokaties is de stalling van de Mijdrechtse Omnibus Maatschappij aan de Dorpsstraat. Het verslag is ondertekend door de dokter D. de Bruijn, schoolmeester en de latere bibliothecaris van de Nutsbibliotheek J. van den Nieuwenhuizen en de eigenaar van de omnibusstalling J. van der Linden.

Slechts 0,6 m² per kind

De volgende dag al is de damescommissie bekend. Zitting hebben Mw. M. van Wieringen van Soest, echtgenote van Klaas van Wieringen, Hendrikzoon en veenbaas te Mijdrecht. Mevrouw W. S. de Bruijn - de Haan, echtgenote van de dokter, mejuffrouw G. Verdam, mejuffrouw . A. Jelgersma en mejuffrouw A. de Voogt. Zij worden lid van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen en aanvaarden de uitnodiging. Dat de dames voortvarend te werk gaan bewijst het rapport van bouwkundige J. de Vries die op 17 juni 1884 opmerkt dat de omnibusstalling eigenlijk te klein is. De lengte van het perceel is goed, de voorkant is echter te smal en er is een tussenmuur die de boel belemmert. Alleen het achterste deel is breed genoeg voor een leslokaal. De oppervlakte daarvan is 41 m² waardoor er ruimte is voor 68 kinderen. In die tijd rekende men met 0,6 m² klasruimte per kind. De kosten zouden neerkomen op f 2.360,—. Hiervoor zou, volgens de bouwkundige, een

lokaliteit ontstaan die gebrekking aan het doel zou beantwoorden. Hij komt daarom met twee nieuwbouwplannen. Een voor een school met 96 kinderen en een voor een school met 72 kinderen. Het laatste plan kost voorlopig f 5.400,- want hij moet het perceel nog bekijken. Ondertussen is het departement Mijdrecht druk bezig bij het hoofdbestuur in Amsterdam interesse te wekken voor de bewaarschool en uit de algemene kas een bijdrage in de kosten los te wekken met als argument: *“De bouw van een bewaarschool in de kom van Mijdrecht, zou een mooi cadeau zijn ter gelegenheid van de viering van het eeuwfeest van het Nut”*. Het hoofdbestuur vindt dat mooie woorden maar wil eerst de lijst zien van de intekenaars, een plantekening en een raming van de kosten.

Geen vertrouwen in de politiek

Op 16 juli 1884 stuurt het departement Mijdrecht een kostenoverzicht naar het hoofdkantoor van het Nut in Amsterdam. De uitgaven van aankoop van de stalling en bouw van een nieuwe school worden begroot op ca. f 7.145,- de jaarlijkse kosten van exploitatie op f 1.023,-. In het overzicht wordt melding gemaakt van een belangrijke gift die bij voltooiing van de bouw zal worden uitgekeerd. Het schoolgeld wordt een dubbeltje per week, minvermogenden betalen de helft. Voorgesteld wordt een schoolfonds in het leven te roepen waardoor “den werkman in de wintermaanden in staat wordt gesteld zijne kinderen het onderwijs te doen genieten.” Het overzicht besluit met de opmerking dat de gemeente pas subsidie geeft als blijkt dat de school in een behoefte voorziet.

Het damescomité besluit een loterij of bazar te organiseren om het tekort te dekken. Op 24 juli 1884 accepteren de aandeelhouders van de Mijdrechtse Omnibus Maatschappij het bod van f 1.250,- voor aankoop van de stalling met grond en op 1 september wordt dat geld per kas overgedragen. De aanbesteding van de bouw van de bewaarschool gebeurt op 25 augustus en op 29 september stuurt het departement een nieuwe raming naar het hoofdbestuur. Als het hoofdbestuur van het Nut een ren-

teloze lening van f 1.000,- ter beschikking stelt dan is het ergste leed geleden.

Subsidie bij de gemeente durft het departement vooralsnog niet te vragen omdat "de raad voor het merendeel uit confessionele en catholieke leden bestaat en het niet in belang van de school is door de raad teleurgesteld te worden, hetgeen bij de bekende tegenwerking van deze partijen in onderwijszaken ook in deze gemeente te verwachten is". Eerder stond er, maar dat was doorgestreept: "Nu zij (de gemeenteraad jf.) weten dat op deze school de bijbel niet als leermiddel gebruikt zal worden, is een afwijzing op het verzoekschrift zeer waarschijnlijk; en van de catholieke leden is voor de onderwijs in deze gemeente niets goeds te verwachten." Het Nut blijkt hier dus duidelijk tegenstand van de confessionele partijen te ondervinden en moet het hebben van mensen die de scholing van kinderen op een meer liberale leest geschoeid willen zien.

De bewaarschool komt

Inmiddels is het damescomité druk bezig een loterij te organiseren. Zij schrijven o.a. naar Prins Hendrik, maar die is volgens zijn particuliere secretaris op vakantie. Van HKH de Groot-Hertogin van Saksen krijgen ze 50 gulden en enige prijzen toegestuurd. De Thesaurier des Konings laat weten dat er teveel van dit soort verzoeken binnenkomen en wil niets geven. Op

8 september verleent de Minister van Financiën toestemming tot verloting van 'vrouwelijke handwerken' en op 21 oktober komt de beschikking op het koninklijk besluit van 28 augustus waarin toestemming voor een loterij. Vijfentwintig-honderd loten voor twee kwartjes per stuk. De datum van de verloting is vastgesteld op donderdag 11 december 1884. De trekking gebeurt uit twee bussen waarvan één de nummers van alle verkochte loten en de andere de prijzen en de nieten bevat. De loterij brengt f 782,05 op en het hoofdbestuur van Het Nut deelt meermalig f 1.000,- ter beschikking te stellen. Deze zogenaamde gift zal tientallen jaren later een grote rol spelen als het eigendomsrecht van het schooltje in het geding komt.

De voortvarendheid waarmee men te werk is gegaan loont zich. In oktober 1884 zijn de antwoorden op de aanbesteding binnen en start de bouw van de bewaarschool. Op 27 oktober wordt de eerste termijn betaald. Het damescomité treedt af en noemt zich vervolgens directie met Mevrouw van Wieringen-van Soest als Presidente en de heren Dr. D. de Bruijn en J. van den Nieuwenhuizen als administrateurs. Op 23 januari 1885 volgen het reglement en de instructies voor het personeel en op 31 januari 1885 wordt mejuffrouw Tjitske Sybesma uit Franeker officieel tot hoofd van de bewaarschool benoemd. Op 2 februari 1885 wordt de nieuwe bewaarschool aan de dorpsstraat te Mijdrecht officieel geopend. Er zijn 44 leerlingen, een ge-

diplomeerde onderwijzeres en twee helpsters. De onderwijsmethode is volgens de leerwijze Fröbel, de schoolweek duurt 30 uur terwijl het schoolgeld is vastgesteld op 12 cent per week. "Kinderen van hetzelfde gezin in het 2e clasje betalen de helft". Op 15 april 1885 wordt de balans opgemaakt. De school heeft f 6.109,71 gekost. Aan giften werd opgebracht f 4.750,- waaronder f 2.000,- van de heer K. van Wieringen Hendrikzoon, een fortuin in die dagen. Hij wordt dan ook in het overzicht met name genoemd. Met de f 1.000,- uit de centrale kas

*De 1ste des geleerden D. J. van der Helm
vermaant de Mijdschool te verbinden zich
bij de overname van de Mijdschool te
van de mevr. van Soest in de bewaarschool te
Mijdschool als twaalf stukjes schoolbunten
voor zes Gulden per stuk te samen f 72,00
neger. uit barokjes en een tafeltje in massa 20,00
Totaal f 92,00
Mijdschool 27 Octob. 1884
D. J. van der Helm*

Zo begon het.....

van het hoofdbestuur van het Nut en enkele nog nagekomen giften wordt de stichting van de bewaarschool afgesloten met een positief resultaat van 300 gulden.

leder jaar tekorten

Met de exploitatie gaat het minder goed. Het eerste jaar is het tekort ruim 230 gulden. Dit wordt door dokter de Bruyn voorgeschoten. Het tweede jaar met 93 leerlingen laat een tekort van ruim 138 gulden zien. Opmerkelijk is op de verantwoording de vermelding "Opbrengst Faecalien: 18 gulden", maar dat helpt niet veel. In 1888 is het totaal aan schulden aan dokter de Bruijn opgelopen tot f 738,79. Dit bedrag wordt dan uiteindelijk voldaan uit de opbrengst van de loterij, die al die tijd onaan-geroerd op een spaarbankboekje van het departement heeft gestaan. In de jaren daarna worden alle tekorten steeds aangezuiverd door de familie van Wieringen en laten zij het "*fonds voor den werkman*" bij de onderwijzers-spaarbank verder groeien. In augustus 1892 komt een nieuwe onderwijzeres en wordt me-juffrouw Sybesma bedankt voor de zeven jaar trouwe dienst. In 1893, nadat de familie van Wieringen weer eens geld in de school heeft gepompt volgt een breedvoerige dankbrief van het departement waarin de wens: "*De bewaarschool ook voor het vervolg in Uwe zoo zeer gewenschte en gewaardeerde protectie aan te bevelen*". Bedoeld wordt het betalen van het onderhoud door de familie Van Wieringen.

In 1900 viert het echtpaar de zilveren echtvereniging en wordt ter gelegenheid daarvan behalve de zuivering van het tekort van 400 gulden ook nog eens 300 gulden extra in de het werkliefdenfonds gestort, dat inmiddels is aangegroeid tot ruim 1.400 gulden.

Dat de Van Wieringens wel iets van hun inspanningen terug willen zien blijkt uit de brief die mevrouw Van Wieringen op 25 september 1902 namens het damesbestuur richt aan het bestuur van het departement. Door het overlijden van dokter de Bruijn zou zij graag K. van Wieringen Kzn in zijn plaats benoemd zien. Klaas van Wieringen Kzn (1838-1909) is de achterneef

van haar echtgenoot Klaas van Wieringen Hzn (1838-1910). Die achterneef van haar echtgenoot is even oud als haar echtgenoot. Dat komt omdat haar echtgenoot geboren is uit het tweede huwelijk van zijn vader Hendrik Van Wieringen. Deze was 65 oud toen zoon Klaas Hzn werd geboren. Zijn vrouw Femmetje was toen 37 jaar. Op dezelfde dag nog wordt K. van Wieringen Kzn benoemd tot administrateur van de bewaarschool. In de stukken wordt hij verder steevast K. van Wieringen jr. genoemd.

Het Nut doet niet meer zo veel

De sfeer tussen de van Wieringens en het bestuur van het departement wordt zakelijker. Al achttien jaar neemt de familie elk jaar de tekorten van de bewaarschool voor haar rekening en kijkt het bestuur van het departement alleen maar toe. De Van Wieringens besluiten iets harder op de trom te slaan. Op 1 mei 1903 deelt K. van Wieringen jr het departement mee dat het jaarverslag van de bewaarschool niet kan worden vastgesteld omdat de stukken bij K. van Wieringen Hzn berusten. Dit "*omdat deze de bewaarschool geheel tot zich wenst te nemen*". Het bestuur aarzelt. Hoe kan dat nou, het hoofdbestuur heeft destijds toch subsidie verstrekt? Klaas jr. laat dan weten dat het beter is de zaak te laten rusten en K. van Wieringen Hzn baas te laten over de bewaarschool. Hij behartigt de school voor een groot deel en anders zullen zij die bijdragen missen. De zaak wordt vervolgens met het hoofdbestuur besproken. Deze is van mening dat de school moet blijven bestaan en schrijft dit ook aan K. van Wieringen Hzn. Deze antwoordt daarop dat hij in ieder geval bereid is zijn contributie aan de bewaarschool te betalen, maar als het Nut zich ermee bemoeit hij niets meer bijdraagt.

Tot aan de dood

Indien het Nut zich inderdaad niet meer met de bewaarschool bemoeit dan wil de heer Van Wieringen Hzn de school geheel voor zijn rekening nemen. Hij komt dan met het voorstel om zolang de Heer of Mevrouw K. van Wieringen Hzn leeft, hij of zij het beheer van de bewaarschool zal voeren. De zaken moeten

echter blijven zoals ze zijn. Hij heeft al zoveel gedaan, de kosten gedekt en hoge bijdragen geschonken en daarvoor wil hij dan ook wat te zeggen hebben. Op 26 september 1903 schrijft het departement: *"dat met algemene stemmen besloten is op Uw vereerd verlangen het bestuur van de bewaarschool geheel in Uwe handen te stellen"*. De school zou op die manier als een Nut-sinstelling behouden blijven. Deze brief zal later nog opgerakeld worden en voor misverstanden zorgen.

Hierna wordt de berichtgeving over de bewaarschool minimaal. Het beheer is geheel in handen van de familie en de school lijkt goed te gedijen. Op 11 april 1909 overlijdt op 70-jarige leeftijd Klaas van Wieringen Kzn en een jaar later op 28 april 1910 overlijdt op 71-jarige leeftijd Klaas van Wieringen Hzn. De weduwe van Klaas van Wieringen Hzn staat er dan alleen voor.

Onder eigen beheer

In 1909 meldt mevrouw Van Wieringen

aan het departement Mijdrecht van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen dat zij afziet van jaarlijkse bijdragen door Mijdrechtse burgers. Vijftientig jaar geleden waren deze bijdragen toegezegd om het schooltje te kunnen starten, maar nu zijn ze niet meer nodig. In maart 1917 blijkt de overname van het beheer van de bewaarschool een staartje te krijgen. Alle Nutsbewaarscholen moeten voorzieningen treffen voor een pensioenverzekering voor het onderwijzend personeel. Mevrouw van Wieringen meldt dan aan het hoofdbestuur van het Nut dat de school onder haar beheer staat. De algemeen secretaris van het hoofdbestuur wordt dan formeel. In een brief aan het departement stelt hij: *"Het is wel mooi dat particulieren zich voor een dergelijke instelling zulke grote offers getroosten, maar dat daarom de school door het departement zou zijn losgelaten wordt betreurd. Heeft er overdracht plaatsgevonden of bemoeit Mw. van Wieringen zich alleen maar met de exploitatie? De school is natuurlijk eigendom van het departement anders zou het hoofdbestuur er geen 1.000 gulden subsidie*

aan gegeven hebben. In dat geval is het toch niet overgegaan? Mw. van Wieringen zegt bewijs te hebben dat het departement en het hoofdbestuur het heeft goedgevonden. "De algemeen secretaris zou het jammer vinden als zou blijken dat de school geheel onafhankelijk van het departement zou zijn geworden, vooral omdat mevrouw de school zo goed verzorgt. "Maar hoe zou het na haar dood gaan", vraagt hij. Op die vraag volgt geen antwoord.

Geen bediende van het Nut

Op 17 maart 1917 volgt een moeilijk leesbare brief van mevrouw Van Wieringen: "Het was onze bedoeling niet het beheer over de bewaarschool te hebben, maar dat het Nut afstand zou doen van het regt dat hij op die school heeft en dat wij dan die school voor onze rekening namen met de verzekering van de laatste overblijvende een som vast te zetten dat die school kan blijven bestaan. Geen wonder dat het departement het goed vond dat wij die school instand hielden maar het Nut blijft eigenaar. Het Nut van Mijdrecht betaald de ...antie en betaald het onderhoud van het gebouw. De rekeningen zal ik in het vervolg aan het departement Mijdrecht laten bezorgen. De bewaarschool kost jaarlijks veel geld en ik heb geen zin om de bediende van het Nut te worden. Ik zal de bewaarschool geheel aan het Nut overgeven als het toch een nutsschool moet worden kunnen zij hem ook voor eigen rekening houden en ik onttrek mij van alles."

Foto genomen vanaf het zogenaamde kampje van notaris Van der Heijden. Rechts staat de bewaarschool van mevrouw Van Wieringen

Terughalen van de gift

Kennelijk is alles toch in de minne geschikt want tien jaar lang blijft het rustig. Maar dan op 7 mei 1927 vraagt het departement om een onderhoud met mevrouw de weduwe K. v. Wieringen Hzn van Soest te Mijdrecht om over het voortbestaan van de bewaarschool te praten. Er is voor een deel een ander bestuur, dat de zaken anders bekijkt dan vorige besturen, het gaat om de slechte toestand van het 42 jaar oude gebouw. Het departement wil dat mevrouw meebetaalt aan de restauratie en wil ook de in 1884 gedane gift van f 1.000,- daarvoor inzetten.

Inmiddels is correspondentie op gang gekomen tussen het hoofdbestuur en het departement over de status van het schoolgebouw. Op 10 mei 1927 schrijft het hoofdbestuur aan het departement: "In 1885 is uit de algemene kas 1.000 gulden aan Mijdrecht gegeven ten behoeve van een bewaarschool. Het hoofdbestuur heeft geen bezwaar als het departement met Mevrouw van Wieringen een regeling treft waarbij zij de kosten van exploitatie van het gebouw en van het 'bewaarschoolbedrijf' voor haar rekening zou nemen. Echter een schenking valt onder een zeer hoog schenkingsrecht. U bent dan nog verder van huis." Het hoofdbestuur geeft de suggestie tegen Mevrouw Van Wieringen te zeggen dat het departement overwogen heeft het gebouw aan haar af te staan maar weerhouden is door het hoge schenkingsrecht. "Het bedrag van het recht kan de algemeen secretaris zou gauw niet vinden". Op 14 mei 1929 antwoordt mevrouw Van Wieringen het departement met een klein briefje. Haar handschrift is moeilijk te lezen, zij is inmiddels 87 jaar oud! "Sedert het overlijden van van Wieringen ben ik eigenares geworden van de bewaarschool behalve van het gebouw en de meubelen. Het onderhoud van het gebouw en de meubelen heb ik altijd voor mijne rekening gehouden ook heb ik de jaarlijkse bijdrage van de mensen van Mijdrecht dadelijk afgeschafft. Mijnheer Dokkum waarom hebt u niet eerder die opmerking gemaakt omtrent de bewaarschool. U staat op dit moment op het punt Mijdrecht te verlaten, laat dat nu aan de mensen

Klasje van de bewaarschool van mevrouw van Wieringen, waarschijnlijk uit 1903. Achter de schutting is nog een stukje van de molen van Gille te zien.

over die hier blijven wonen. En naar mijne gedachten zal het beste zijn met die bewaarschool zoo door te gaan."

Op 27 mei 1929 volgt het antwoord van het departement. *"De heer Dokkum schreef in opdracht van het bestuur. De Heer Koedam is aangewezen als opvolger (deze laatste zinsnede is doorgestreept). Verzoeken onderhoud met de heren C van Geijn en Jac Stofberg om te praten over het bewaarschoolwezen in het algemeen en de toestand van het schoolgebouw in het bijzonder. Het bestuur hoopt en vertrouwt dat het mal is in verband met de omstandigheid dat het gebouw op naam staat van het departement."*

Dan gaat een boze weduwe tot actie over. Op 4 juli volgt weer een brief aan het departement. *"Hier hebt u het boekje van de spaarbank. De 1.000 gulden voor de stichting van de bewaarschool mag gebruikt worden om de school te repareren maar dan liefst in de maand augustus. Dan is het vakantie en kan in september de school weer beginnen. De rente die er nog over zijn kan ik gebruiken voor de bewaar-*

school. De 1.000 gulden voor de stichting had ik voor de school kunnen gebruiken maar dat was niet nodig en hebben die maar op de spaarbank laten staan.

U zult wel zo goed willen zijn en schrijven aan de heer Querner (bestuurslid van het departement) dat het bewuste boekje terecht is".

Terughalen gift is niet genoeg

Op 9 juli vraagt het hoofdbestuur aan het departement hoe het staat met de overdracht. Op 14 juli antwoordt de secretaris van het departement: *"Mw. van Wieringen wil de bestaande toestand bestendigen. Op bezit van het gebouw is zij niet gesteld. Onder haar beheer is een spaarbankboekje van de onderwijzers spaarbank van het N.O.G. op naam van het departement waaraan toegevoegd "Bewaarschool". Het tegoed is f 1234,18 exclusief de rente sedert 1925. Wij mogen daarvan 1.000 gulden gebruiken voor reparatie van het gebouw. Het restant wil Mevrouw van Wieringen behouden voor exploitatie. Na haar overlijden zal de school naar haar mening maar moeten verdwijnen. Dit is niet mijn mening. Wij zullen*

nagaan welke uitgaven nodig zijn om het gebouw weer in goede staat te brengen." Getekend C. Koedam.

Op 15 juli notuleert de secretaris van het departement dat met negen stemmen voor en twee stemmen tegen besloten is 900 gulden op de school vast te zetten voor achterstallig onderhoud. Drie weken later, op 27 juli, meldt bouwkundige Johannes Verweij aan secretaris C. Koedam van het departement: "Om de bewaarschool weer een behoorlijk aanzien te geven en in een bruikbaren toestand te brengen zijn de navolgende werkzaamheden noodzakelijk. De bestaande muur tusschen de school en het eigendom van den heer Eijkelenboom blijft. Voorstraat ophalen, goot en fliezen vernieuwen, voorziening van geheele zinkendak, zuidelijke gevel portlanden, diverse reparaties, speelplaats betegelen en zandhok in orde maken, voorgevel schoonmaken en opvoegen. Nieuwe vloer in spreekkamer en 1e en 2e lokaal. Beerput plaatsen en privaten rioleren. Geraamde kosten 1.750 gulden."

Weer een poging om geld te krijgen

Op 29 juli 1929 stuurt secretaris C. Koedam een brief naar mevrouw Van Wieringen. "Het departement is erkentelijk dat de 1.000 gulden gebruikt mogen worden. Het bedrag zal van het boekje worden afgehaald. Veel ambachtslieden zijn lid van het Nut, moeilijk te bepalen wie het werk zou moeten doen. Daarom aanbesteding onder de daarvoor in aanmerking komende leden. Er komt dan geen gezanik. Het probleem is dat de kosten geraamd zijn op 1.750 gulden en wij hebben maar 1.000 gulden. Het bestuur acht het dure plicht niet in het minst uit piëteit voor de oprichters van de bewaarschool en in het bijzonder voor u en wijlen uw echtgenoot dat de bewaarschool ook na uw overlijden als een der mooiste, nuttige en noodzakelijke nutsinstellingen blijft bestaan. Het bestuur ontveinst zich de daaraan verbonden groote financiële moeilijkheden niet. Waar een wil is zal echter een weg moeten worden gevonden. Wanneer het gebouw alvast in behoorlijken staat kan worden behaald waren wij al een goeden stap vooruit. Mevrouw, mag het bestuur

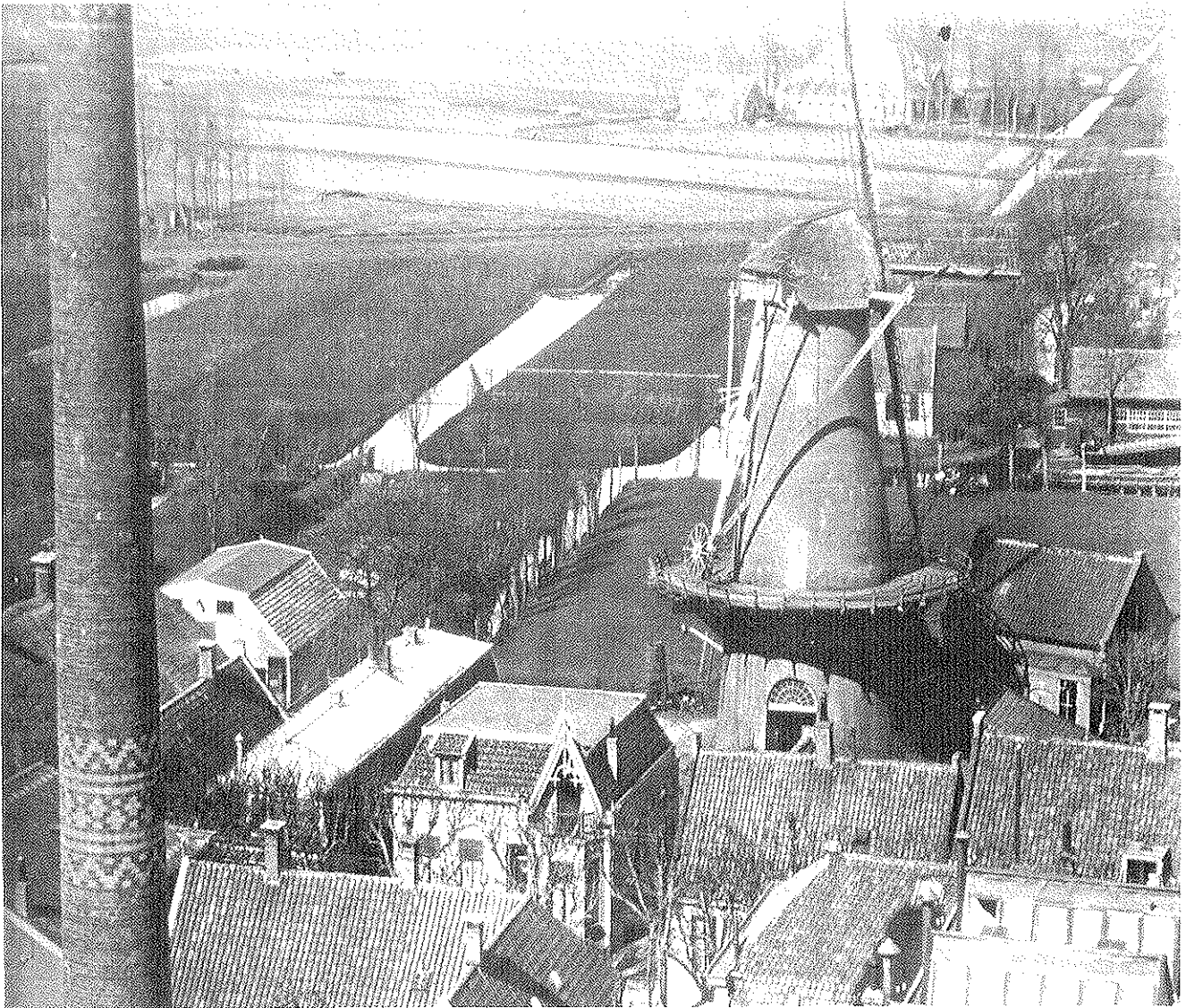
een beroep doen op uw groote milddadigheid opdat het ons mogelijk zal zijn het werk te doen uitvoeren. Mocht u niet kunnen besluiten het bedrag van 1.000 gulden te verhogen dan verzoeken wij u ons de gedane vraag niet euvel te duiden. Wij koesteren echter de hoop dat ons verzoek door u in ernstige overweging zal worden genomen en u ons uit de financiële moeilijkheden zal willen redden waarvoor het bestuur u bij voorbaat zijn beleefde dank", etc, etc....

Het antwoord is: Nee

Hierop wordt de oude mevrouw Van Wieringen echt boos. Op 31 juli antwoordt zij: "De heeren die het nodig achten het gebouw te restaureren moeten de onkosten ook zien te dekken. Ik geef al de 1.000 gulden die ik had kunnen gebruiken voor onderhoud. De bewaarschool is een heel nuttige inrigting uit depressie tot stand gekomen en gehouden. Het was een school waar kinderen werden toegelaten zonder onderscheid van geloof van hunnen ouders. Daardoor werkte de bewaarschool ook goed en werd er weinig schoolgeld betaald, ook al een zegen voor de ouders. Het onderhoud van het gebouw, salarissen en schoonmaak kost jaarlijks 2.000 gulden. Wij hebben alzoo veel jaren in stand gehouden. Nu geef ik het over aan de Heeren die het nodig achten het gebouw in orde te brengen door de onkosten zelf te betalen. Mogten de Heeren overgaan het werk te laten uitvoeren dan liefst zo spoedig mogelijk dan kan de school in september weer beginnen. De 1.000 gulden voor de stigting van de bewaar school mag u gebruiken en de rente wordt aan mij overhandigd."

Restauratie deels zelf betalen

In de bestuursvergadering van 2 augustus 1929 meldt de voorzitter de toekomst van de bewaarschool somber in te zien. Het departement kan de exploitatie niet betalen. Desondanks wordt besloten door te gaan de school op te knappen. Bij verkoop zou de opbrengst hoger worden. Op 3 augustus volgt dan de uitnodiging voor aanbesteding te houden op woensdag 7 dezer in het nutsgebouw. Aan T. Bakker, W. de Bruijn, C. van Geijn, Jac. v.d. Helm

Deze foto, genomen vanaf de n.h. kerk, toont de molen van A. Gille. Via een smal straatje (het huidige Molenhof) stond de molen in verbinding met de Dorpsstraat. Het langwerpige gebouwtje links is de bewaarschool van mevrouw van Wieringen.

en P.C. Jongeneel voor timmerwerk. Aan C.J. van Geijn voor metselwerk en aan J. Herman, D. Jongerling en R.L. van Yperen voor schilderwerk. De heren komen terug met de volgende aanneemsommen:

T Bakker	timmerwerk	f 720,-
C.J. van Geijn	metselwerk	f 755,-
Wed. A. de Bruijn	te druk	—
J. Herman	schilderwerk	f 350,-
D. Jongerling	schilderwerk	f 335,-
C. van Geijn	te druk	—

Op 4 september 1929 schrijft secretaris Koedam aan de spaarbank van het Nederlands Onderwijzers Genootschap te Amsterdam dat het departement 1.000 gulden wil opnemen

van Rekening Courantboek 3968 staande ten name van het departement en verzoekt hij rentebijdraving vanaf 1925. Tevens vraagt hij waar en wanneer hij bedrag zou kunnen ontvangen en wat daarvoor nodig is. Omdat mevrouw Van Wieringen weigert meer dan 1.000 gulden te geven moet het departement voor het eerst zelf geld in de bewaarschool steken. Op 7 september gaat daartoe een brief naar de Nutsspaarbank: "N.a.v. een besluit van de vergadering van 15 juli jl. wil het departement ca. 900 gulden ter beschikking stellen ten behoeve van buitengewone herstellingen aan het gebouw van de Nutsbewaarschool bijv. een hypotheek op het gebouw zonder aflossing zolang het gebouw zijn tegenwoordige bestemming blijft houden en tegen matige rente." Op

9 september antwoordt de heer W. Winkel, destijds secretaris van de spaarbank, *"Akkoord. 900 gulden tegen 4,5% rente en tegen afgifte schuldbekentenis of anderszins."*

VIOS komt in beeld

Op 16 september 1929 schrijft het departement aan mevrouw Van Wieringen: *"De kosten voor herstellingen aan de bewaarschool bedragen omstreeks 2.000 gulden. De door u toegezegde 1.000 gulden zullen de 28^e in Amsterdam in ontvangst worden genomen. U ontvangt het boekje met bijgeschreven rente dan terug. Het gebouw ziet er thans weer keurig uit. Wat er gedaan is was werkelijk nodig. Het aantal kinderen is mede door de verbouwing toegenomen. Een jaar later zal blijken dat het dak niet afdoende is gerepareerd. Weer zal de weduwe gedwongen zijn in de buidel te tasten om dit verzuim op te lossen."*

Het bestuur wil nu dat het gebouw netjes blijft maar is bang voor de wekelijkse repetities van VIOS die de speelplaats als waterplaats gebruiken. *"Bekend is dat de heer Rood, voorzitter van VIOS, die vieze gewoonte niet kan keren. Het bestuur vindt zoiets in één woord verschrikkelijk en niet langer te dulden. De heer Rood beloofde op 9 september in het nutsgebouw te gaan spelen maar heeft getoond geen man van zijn woord te zijn; hij schijnt maling aan het Nutsbestuur te hebben, want VIOS heeft weer als gewoon in bewaarschool gespeeld. Het bestuur acht zich door deze woordbreuk gegriefd en beleedigd. Het bestuur wil e.e.a. mondeling toelichten en vraagt wanneer een bezoek gelegen komt"*, aldus het departement.

VIOS kan beter naar Nutsgebouw

Op 21 september antwoordt de oude dame met een zeer moeilijk leesbaar sarcastisch briefje dat ter wille van de duidelijkheid enig-

zins is aangepast: *"Dinsdagmorgen is de heer Rood naar het bestuur van het Nutsgebouw gegaan met het verzoek om uit mijn naam in het Nutsgebouw 's maandags van 8 tot 10 uur oefeningen en repetities te houden zoals dat tot op heden heeft plaats gevonden in het speel-lokaal van de bewaarschool. U moet weten dat het nu 28 jaar geleden is dat de bewaarschool is opgericht en Van Wieringen daar bescherm-heer van geworden is. (Hier is mevrouw Van Wieringen kennelijk in de war, zij doelt hier op VIOS, die 28 jaar lang gebruik maakt van het speellokaal in de bewaarschool om er te oefenen. jf) Er was in Mijdrecht geen lokaal om oefeningen en repetities in te houden en toen heeft het bestuur van de bewaarschool goedgevonden om daar wekelijks de oefeningen en repetities te houden. Maar nu is er een nutsgebouw tot stand gebracht en de aangewezen plaats om daar zulke oefeningen te houden. Echter er schijnt nog heel wat aan vast te zitten om daarover te beslissen, want tot op heden toe hebben wij nog geen antwoord ontvangen."*

Verward, maar onverzettelijk

Een week later volgt weer een briefje van mevrouw Van Wieringen. Zij is verward en valt in herhaling. *"Even wil ik u schrijven het antwoord dat wij ontvangen hebben van het Beheer van het Nutsgebouw omtrent de oefeningen het nutsgebouw te gebruiken en dat wel maandag 's avonds één maal in de week. Nu moet u weten dat Nutsgebouw is door mij in stand gebracht en het is een aanwinst voor de gemeente Mijdrecht. Nu eisen zij van VIOS 160 gulden huur in het jaar, dus 3 gulden per week. Het gebouw van de bewaarschool is nu in orde gebracht en dat moet ik bekennen, dat is geen weelde geweest ofschoon de bewaarschool althans goed is onderhouden. Nu moet u weten vier jaar geleden hadden we bij de tachtig kinderen op school en 10 jaar geleden bij de honderd. Nu hebben we er nog 60 op school dat zal toch wel niet geheel aan de school gelegen hebben. De bewaarschool is een nuttige inrigting zegt het bestuur van het Nut en dat het jammer zou zijn als die school niet meer was daarom is het gebouw gerestaureerd. Maar daar wordt gerekend op de goedwilligheid van me-*

vrouw van Wieringen. Maar als ik nu de school aan het departement overgeef en ik mij met 1 november aan de school geheel onttrek dat was verdiende loon want het Nutsgebouw en het gebouw van de bewaarschool is één firma".

Op 4 oktober volgt weer een briefje van de oude dame aan het departement. *"Na het overlijden van docter de Bruijn, toen president van het Nut, heeft van Wieringen gevraagd of hij het beheer mocht hebben over de bewaarschool en heeft dat gekregen. Dat staat schriftelijk genoteerd in het notulenboek van het departement. En na het overlijden van van Wieringen heb ik dat beheer overgenomen en de bewaarschool in stand gehouden. En zoo lang ik het beheer over de school heb gehad en nog hebben zal, dat hangt van de omstandigheden af, mag het fanfarecorps VIOS in het speellokaal hun oefeningen houden ouder gewoonte.*

Nutsgebouw te duur voor VIOS

Naar aanleiding van de twee laatste brieven antwoordt het departement: *"U is van mening dat het Nutsgebouw geëigend is voor VIOS om daar oefeningen te houden en dat de bewaarschool daarvoor gebruikt is, komt omdat er geen ander gebouw was. Een huurprijs van 160 gulden schijnt u onbillijk te vinden. De exploitatie van het Nutsgebouw levert geen winst op. Het Nut is begonnen 11.000 gulden te betalen voor aankoop van huis en tuin van Mej. van Wieringen om grond voor het nutsgebouw te krijgen. Dat u daarbij grote financiële steun verleent stemt ons tot grooten dank. (mevrouw Van Wieringen droeg destijds 4.000 gulden bij. jf.). De beide zangverenigingen betalen met moeite 125 gulden per jaar, de gymnastiekvereniging betaalt 175 gulden per jaar. De Heer Van Beek, die het Nutsgebouw pacht en voor het schoonhouden zorg draagt, heeft er bij zijn pachtsom rekening mee gehouden dat hij profijt trekt van de uitvoeringen. VIOS zal zijn jaarvergadering in hotel Borst houden waardoor Van Beek minder pacht gaat betalen. Blijft VIOS in het nutsgebouw haar jaarvergaderingen houden dan zullen zij f 125,- moeten betalen verhoogd met f 10,- voor het opbergen van lessenaars en trom."*

Handjeklap met oude dame

De brief constateert verder tegenstrijdigheden in de beide brieven van mevrouw de weduwe. Ze erkent de noodzaak voor restauratie van de bewaarschool maar wil er niet aan meebetalen vooral *“omdat u schrijft dat u het beheer in handen had. Het Nut heeft zich noodgedwongen met de bewaarschool bemoeid en dit kostte hun 1.000 gulden. Het kan het bestuur niet kwalijk worden genomen dat zij nu de onderhoudskosten wil beperken. Het bestuur heeft er geen bezwaar tegen dat VIOS de bewaarschool gebruikt maar wil dan wel dat zij (de weduwe) de rente en aflossing van die 1.000 gulden betaalt. Dat wordt dan jaarlijks 100 gulden. Als U de gehele kosten van de restauratie betaalt dan mag VIOS gratis in de bewaarschool. Het spaarbankboekje is omgezet in contanten. Totaal f 1529,87. U krijgt daarvan f 529,87. Als wij echter dit bedrag zouden mogen houden dan zouden wij maar 500 gulden moeten bijpassen. De rente en aflossing zouden voor VIOS dan 50 gulden bedragen.”*

8 oktober 1929. Bij het bestuur van het departement komt een brief binnen van twee bestuursleden met het verzoek de bewaarschool op de agenda van algemene vergadering te zetten. Het gaat met name om vaststelling van de financiële band tussen departement en bewaarschool en de zeggenschap en medezeggenschap van anderen dan het departement. *“De kwestie met VIOS is niet de aanleiding van dit verzoek”, melden de bestuursleden. In die bestuursvergadering wordt vervolgens besloten akkoord te gaan met het voorstel van de secretaris om VIOS 50 gulden per jaar te laten betalen voor repetities in de bewaarschool. Maar de speelplaatsdeur moet dicht. Het bestuur is aan zijn eer en zelfrespect verplicht voet bij stuk te houden. Aangezien moeilijkheden worden verwacht bij het afsluiten van de speelplaats zal de algemene vergadering de beslissing worden gelaten”.*

15 oktober 1929. Algemene ledenvergadering van het departement Mijdrecht van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen. Uit de notulen: *“Het Nutsbestuur heeft zich sinds*

1903 niet meer met de bewaarschool bemoeid. Het gebouw staat op naam van het Nut en is verwaarloosd, zodat het bestuur zich genoodzaakt zag zich met het onderhoud te bemoeien. Ondanks het feit dat VIOS al 28 jaar in de bewaarschool heeft geoefend kan het geen rechten doen gelden op het gebouw”. De vergadering gaat accoord met de voorgestelde 50 gulden huur voor VIOS.

26 oktober 1929. Brief van het departement aan het bestuur van VIOS: *“Met ingang van 1-1-1929 betaalt VIOS 50 gulden per jaar voor gebruik van de bewaarschool tegen afgifte van een schriftelijke verklaring. Toegang alleen door voordeur. De poort die toegang geeft tot de speelplaats en de achterdeur blijft dicht.”*

29 oktober 1929. Brief van H. Rood, voorzitter van VIOS, aan het departement: *“Geen bezwaar tegen schriftelijke verklaring. Geen angst voor vervuiling speelplaats. Mevrouw Van Wieringen (beschermvrouwe van VIOS) echter heeft ons laten weten alleen toegang via de poort te verlenen omdat we alleen de beschikking hebben over het achterste lokaal. De rest kan dan dicht blijven. Daar is veel voor te zeggen”.*

30 oktober 1929. Nog een brief van H. Rood aan het departement. Hierin neemt de heer Rood stelling tegen de voorzitter van het departement, de heer van Herwaarden, die hem van woordbreuk heeft beschuldigd. Rood wil zijn lezing geven ter verduidelijking.

Opzegging

7 februari 1930. Briefje van mevrouw Van Wieringen aan het departement. Het jaartal op het met bibberende hand geschreven briefje vermeldt 1931, maar dat lijkt fout. *“Hier hebt u de kwitantie terug. Ik heb geen zin die te betalen. Wij hebben zooveel jaren dat gebouw onderhouden en ik heb vorig jaar nog een nieuw dak op de school laten leggen door den loodgieter dat 625 gulden gekost heeft en nu nog eens te betalen. Maar ik zal de bewaarschool sluiten. Dat zal mij minder last veroorzaken op mijne hooge leeftijd. Ook deel ik u mede dat ik bedank lid van het Nut te zijn. Ik krijg nooit geen*

kennisgeving wanneer het Nutavond is, wie de spreker is en wat er gesproken zal worden”.

Nb. Bij de brief zat een kwitantie ondertekend door penningmeester Stofberg waarin hij verklaarde van VIOS te Mijdrecht ontvangen te hebben 50 gulden voor gebruik van de bewaarschool van 1 Oct 1929 tot 1 Oct 1930.

Laatste brief

12 februari 1930. Briefje van Mevrouw van Wieringen aan het departement. (Jaartal vermeldt weer 1931) *“Naar aanleiding van de brief van gisteren over de huur van 50 gulden. Het gebouw was in orde gebracht, maar het voornaamste was vergeten en wel het dak op het gebouw. Toen de school begon lekte het vreeslijk langs de muren met stralen er langs en dat kwam teregt op de vloer. Ik liet van Schuppen komen en hij zeide dat hij al menigmaal het gesoldeerd had maar dat kon niet meer, daar moest een nieuw dak op komen en moest 625 gulden kosten. Om de kinderen heb ik dat laten in order brengen want in een vochtige school dat gaat niet want zij waren bepaald ziek geworden. De lekkage van de school was al een reden geweest om de school te sluiten. Zo veel jaren heb ik het onderhoud van het gebouw betaald en in vroegere jaren werd die bewaar-*

school gewaardeerd maar nu niet meer. Maar het sluiten van de bewaarschool dat gebeurt, dat wil ik u wel verzekeren. Ik op mijn hoge leeftijd kan zulke onaangenaamheden niet meer hebben.”

Onverdiend einde

De stemming draait ten nadele van de weduwe. In de algemene vergadering van 22 mei 1930 stapt G. van Herwaarden op als voorzitter van het departement. *“De overname der bewaarschool is geschied onder de belofte te zullen zorgen voor voortbestaan. Het had op weg van het Nut gelegen Mevrouw van Wieringen hieraan te herinneren en niet alles voor zoete koek aan te nemen wat H.Ed. in strijd met vroegere voorwaarden en beloften goedvindt het Nut aan kluijjes toe te stoppen”.* Op 18 mei 1931 schrijft de weduwe aan het departement dat de particuliere Fröbelschool van de Heer en Mevrouw van Wieringen per 1 september 1931 wordt gesloten. Er zaten toen nog 49 kinderen op de school. Op de algemene bestuursvergadering van 19 mei 1931 wordt dan met 12 tegen 2 stemmen besloten de bewaarschool te sluiten. Op 12 februari 1932 overlijdt de weduwe M. Van Wieringen van Soest. Zij is 90 jaar oud geworden. Haar naam blijft voortleven in het Mevrouw Van Wieringenplein gesitueerd op

de plek waar eens haar fraaie villa met schitterende tuin stond. Op 6 februari 1932 wordt de school verkocht aan de heer C. van Vliet te Uithoorn voor f 2.500,- onder voorwaarde dat hij er geen vereniging-slokaal in mag vestigen. Het zou worden verbouwd tot een woon-winkelhuis.

De graven van de heer en mevrouw van Wieringen op de Algemene Begraafplaats bij de Nederlands Hervormde kerk te Mijdrecht

Een lijk onder den arm gedragen kost half geld

door Joop Frankenhuisen

Begraven in de kerk mag niet meer. Begraven buiten de kerk wordt gezien als een burgerinstelling waarover de burgergemeente zeggenschap krijgt. De gevolgen van dit Koninklijk Besluit laten in de Rondeveense dorpen niet lang op zich wachten.

Maatschappelijke veranderingen

Het is 1828. Koning Willem I is druk met de gevolgen van de vele maatschappelijke veranderingen die in het Napoleontische tijdperk in gang zijn gezet. Het metrieke stelsel is bijna ingevoerd, de vernieuwing van het onderwijs staat in het middelpunt van de belangstelling en hier en daar zijn signalen van een aantrekkende economie merkbaar. Dat laatste raakt ook de gemeente Mijdrecht, maar dan in negatieve zin. Zij zijn boos op de gemeente Uithoorn omdat deze gemeente geen accijns heft op sterke drank. Mijdrecht doet dat wel met als gevolg sluikehandel en gemis aan inkomsten. De kerkbesturen in Mijdrecht en Wilnis op hun beurt zijn ook druk bezig, maar op een ander gebied. Zijne Majesteit heeft namelijk beslist dat begraven buiten de kerkgebouwen geen kerkelijke maar een zuivere burgerinstelling is en dat de burgergemeente verantwoordelijk is voor de aanleg en het onderhoud van algemene begraafplaatsen. De kerkbesturen vinden dat niet leuk. De begraafplaats naast de kerk zou zijn identiteit verliezen en het zou ook wel eens inkomstenderving kunnen inhouden want wie een begraafplaats onderhoudt mag daar ook de vruchten van plukken.

Alle gezindten op één begraafplaats ?

Het koninklijk besluit is niet erg duidelijk en het regent dan ook vragen bij Gedeputeerde Staten die de uitvoering van het Koninklijk Besluit moeten controleren. Betekent het dat bestaande begraafplaatsen in het vervolg algemeen zijn voor alle gezindten? Mag elke godsdienstige gezindheid een afzonderlijke begraaf-

plaats aanleggen? Krijgen de kerkvoogden vergoeding voor "de verplaatsing der grafsteden in de kerken naar buiten? Het antwoord komt per kerende post en de Mijdrechtse burgemeester Jacob Verdam maakt het bekend. Door Zijne Majesteit is beslist dat het begraven buiten kerkgebouwen een zuivere burgerinstelling is. Er hoeft slechts één algemene begraafplaats door de burgerlijke gemeente te worden aangelegd en onderhouden, doch "dat dezelve (de begraafplaats) zoveel mogelijk zodanig moet worden ingericht dat er voor alle gezindheid gelegenheid zij de lijken bij anderen van dezelfde gezindheid des verkiezende ter aarde te bestellen en dat het daarenboven aan elke gezindheid kan worden vrijgelaten om eene geheel afzonderlijke begraafplaats aan te leggen mits de kosten zelf gedragen worden en er voor zorgen de burgerlijke gemeente voor nadeel te behoeden. Die begraafplaatsen in alle gevallen aan 't toezicht en de politie van het plaatselijk burgerlijk bestuur moeten zijn en blijven onderworpen."

Roomsen lossen impasse zelf op

Voor de rooms gezinden is dat antwoord duidelijk genoeg. Zij mogen een eigen kerkhof aanleggen. In april 1828 schrijft pastoor Cornelis Hondvorst in het notulenboek "dat pastoor en kerkmeesteren en armmeesteren hebben besloten op de vaderlijke en minzame besluiten van onzen geëerbiedigden Monarch en Koning wogens het vergunnen om een begraafplaats voor onze Roomsche Catholijke doden te mogen aanleggen, dat wij reeds hebben aangelegd, voltooid en geheel afgemaakt." Op 10 maart is met het werk begonnen en op 19 april al komen burgemeester Jacob Verdam van Mijdrecht en

burgemeester Jacob van der Does van Wilnis het nieuwe kerkhof achter de in 1782 gebouwde kerk bezichtigen en goedkeuren. De hervormde gemeente van Mijdrecht is best tevreden met dit initiatief. Hun begraafplaats naast de kerk wordt dan wel een algemene begraafplaats, maar dat is niet erg, want nu de roomsen hun eigen kerkhof hebben blijft de eigen identiteit gehandhaafd.

Afscheiding is al dreigende

De gereformeerden van Wilnis daarentegen hebben het moeilijker. Als hun begraafplaats algemeen wordt dan derven zij inkomsten en bovendien moeten zij hun begraafplaats dan delen met gereformeerde mensen die zich in 1814 ineens hervormden gingen noemen. Eeuwenlang zijn naast de gereformeerde kerk hun gereformeerde geloofsgenoten uit Oudhuizen en Wilnis begraven en dat dreigt nu te veranderen. Op 17 juni 1828 vergaderen de gemeentebesturen van Wilnis en Oudhuizen in het Rechtshuis van Oudhuizen. Aanwezig zijn de burgemeester van Wilnis en Oudhuizen Jacob van der Does en de leden van de raad van Wilnis en die van Oudhuizen. Aan de orde is het besluit van zijne Majesteit. Het verslag van die ongetwijfeld roerige vergadering meldt ondermeer dat het kerkhof gelegen naast en aan de gereformeerde kerk (!) van Wilnis en Oudhuizen op de vereiste afstand ligt van de kom der gemeente en behouden kan blijven. Omdat de hervormde gemeente (!) daarvan het eigendom pretendeert te bezitten, kan het niet voor algemeene begraafplaats dienen, alvorens met het hervormde kerkbestuur schikkingen worden aangeaan. Omdat het aanleggen van een nieuwe algemene begraafplaats grote kosten met zich mee zou brengen is het maken van schikkingen met het hervormd kerkbestuur voor beide gemeenten dan ook een goede oplossing. De kerkvoogden der hervormde gemeente blijken hier toe genegen, mits er vergoeding komt voor gemiste inkomsten. Het zou inhouden dat de hervormde gemeente afstand doet van het kerkhof ten gunste van de burgerlijke gemeente met alle bijbehorende baren, doodskleden en gereedschappen. De burgerlijke gemeente verbindt zich dan om jaarlijks 94 gulden te betalen

zijnde de gemiddelde rechten van de afgelopen tien jaar.

Begraafplaats wordt verhuurd

Drie raadsleden blijken tegen een schikking te zijn om het kerkhof van de hervormde gemeente over te nemen want volgens hen er is geen behoefte aan een algemene begraafplaats in deze gemeente omdat de roomse gezindten thans, net als de gereformeerden, hun eigen kerkhof hebben. De meerderheid is echter voor schikken. Mochten de inkomsten echter minder dan 94 gulden zijn, dan moet met het mindere genoegen worden genomen. De raadsvergadering leidt dan tot de volgende overeenkomst tussen het kerkbestuur van de hervormde gemeente en de gemeenten Wilnis en Oudhuizen. *“Kerkvoogden der hervormde gemeente van Wilnis en Oudhuizen geven in huur en gebruik aan de gemeentebesturen van Wilnis en Oudhuizen het kerkhof van de hervormde gemeente van Wilnis en Oudhuizen voor de tijd van 9 achtereenvolgende jaren per 1 januari 1829. De verhuur wordt gecontinueerd als hoger bestuur dit vordert “terwijl in gevalle van expiratie der huren zonder continuatie, of ook van vernietiging van huur, het kerkbestuur verplicht zal zijn, en zich daartoe bij dezen verbindt, om de begraven lijken onaangeroerd te laten.”* De huur bedraagt 50 gulden per jaar. Ondanks de wat dreigende taal van het kerkbestuur om begraven lijken onaangeroerd te laten als de overeenkomst niet wordt voorgezet, wordt de overeenkomst ondertekend door acht raadsleden en door de burgemeester, die tevens lid is van het kerkbestuur. De raadsleden die tegen waren, hebben niet getekend.

Extra betalen voor algemene begraafplaats

Op 19 december 1828 worden het reglement en de tarieven van het begraven in de gemeenten van Wilnis en Oudhuizen bekend gemaakt.

“Art. 1: Alle lijken gaan naar de algemene begraafplaats. Dit mag ook elders maar dan moet wel grafrecht betaald worden voor de algemene begraafplaats.

Art. 2: De algemene begraafplaats wordt in afdelingen aan de hand van kerkgenootschap verdeeld. Grafplaatsen in de kerk kunnen naar een speciaal deel overgebracht en eigenaren dier graven schadeloos gesteld. De kerk wordt schadeloos gesteld vanwege het gemis aan inkomsten.

Art. 3: Grafhuur groot lijk 2,50 gulden. Klein lijk, dat onder den arm kan worden gedragen, 1,25 gulden. Gebruik doodskleed 1 gulden. Doodskleed bij lijken onder den arm gedragen 30 cent"

Op zaterdag 24-10-1829 is er 's morgens om 10 uur een publieke aanbesteding "voor het uitgraven en met zand aanvullen van een gedeelte van het kerkhof zijnde thans de Algemene Begraafplaats van Wilnis en Oudhuizen, mitsgaders het verhogen van het overige gedeelte en voorts van het maken van hekken of rasterwerk tot afsluiting van gemelde begraafplaats. Alles volgens bestek in 't Regthuis te Oudhuizen ter lezing liggende. Zegt het voort."

Op 24-12-1829 volgt een brief van GS aan de leden van het gemeentebestuur. De gemeente Wilnis en Oudhuizen hadden verzocht vrijstelling tot aanleg als burgerlijke begraafplaats. Dit is akkoord mits de gemeente geen nadeel ondervindt als godsdienstige gezindten de aanleg ter hand nemen en bekostigen. Een gezindheid die van een afzonderlijke begraafplaats gebruik maakt moet wel de gewone kosten van begraving op de algemene begraafplaats voldoen. Oude begraafplaatsen blijven bestaan. Schikkingen mogen worden aangegaan met de gemeente. De provincie wijst een afzonderlijke begraafplaats voor R.C. en Hervorm-

den binnen de gemeente af als strijdig met de koninklijke besluiten.

Het besluit om de nabestaanden te laten betalen voor de algemene begraafplaats ook als zij daar niet begraven worden ondervindt veel weerstand bij de inwoners. In maart 1930 wordt dat besluit dan ook teruggedraaid want de noodzaak van extra betaling is niet aangetoond. Een zaak die daartoe mede heeft bijgedragen was het overlijden van Mijdrechtenaar Gerrit Veelenturf op 19 mei 1828. Zij weduwe wil hem op de Roomsche begraafplaats laten begraven, maar weigert de rijksdaalder voor het algemene kerkhof te betalen. De burgemeester op zijn beurt weigert dan het kerkbestuur toestemming tot het begraven te geven en laat de zaak escaleren. Daarover meer in het volgende nummervan de Proosdijkoerier.

HISTORISCHE VERENIGING

'DE PROOSDIJLANDEN'

opgericht 20 september 1984

Doelstelling

De vereniging stelt zich ten doel de belangstelling te wekken voor de geschiedenis van De Ronde Venen en een stimulerend aandeel te leveren in de ontwikkelingen tot de regionale en lokale geschiedbeoefening in De Ronde Venen in de ruimste zin.

Bestuur

- voorzitter,	P.C. Grundmann	
monumentenzorg	Herenweg 38, 3648 CJ Wilnis	telefoon 0297-281578
- vice-voorzitter,	H.J. Röling	
genealogie & paleografie	Middenweg 1, 3641 RB Mijdrecht	telefoon 0297-561474
- secretaris,	H. Strubbe	
heemkunde & tentoonst.	Kievitslaan 20, 3645 KL Vinkeveen	telefoon 0297-262560
- 2e secretaris,	M. Th. Pietersen-Mourits	
externe activiteiten	Dr. J. Severijnplants. 2, 3648 VB Wilnis	telefoon 0297-282462
- penningmeester	B. van Tol-Burgers	
	Padmosweg 38, 3648 BG Wilnis	telefoon 0297-284213
- 2e penningmeester,	N. van Beek	
ledenadministratie	Irenestraat 14, 3648 BB Wilnis	telefoon 0297-284234
- bibliotheek & documentatie	A. Hagen	
	Toermalijn 1, 3643 AA Mijdrecht	telefoon 0297-287550
- archeologie	A.W.M. van den Bosch	
	Pijlstaartlaan 70, 3645 GT Vinkeveen	telefoon 0297-263356

Redactie-leden 'De Proosdijkoerier'

- redactieadres	Hans Toll	
	Conincksmeer 20, 3645 WG Vinkeveen	telefoon 0297-264422
	E-mail: htoll@wxs.nl	
- redactieleden	Joop Frankenhuizen, Ton Hagen,
Jan Rouwenhorst en Fred de Wit.	

'De Proosdijkoerier' is een kwartaaluitgave van de Historische Vereniging 'De Proosdijlanden' geregistreerd onder ISSN: 1388-7165. Het is niet toegestaan op enigerlei wijze publicaties uit dit blad over te nemen, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

Postadres van de vereniging

Postbus 65, 3648 ZH Wilnis.

Website van de vereniging

www.histver-pl.nl Emailadres info@histver-pl.nl

Verenigingslokaal

'Het Prinsenhuis', Prinses Wilhelminalaan 31, Mijdrecht.

Lidmaatschap

Lid worden kan door aanmelding bij de ledenadministratie op bovenstaand adres.

De lidmaatschapsbijdrage bedraagt f 30,- per jaar.

Bankrelatie: RABOBANK, Mijdrecht, rek.nr. 36.96.18.505.

Verenigingsavond

Iedere maandagavond (behalve in juli en augustus en tussen Kerstmis en Nieuwjaar) van 19.30 tot 22.00 uur in het gemeente-archief (gemeentehuis) aan de Croonstadlaan 111 te Mijdrecht.

Als bank in de buurt weten we wat er bij u allemaal om de hoek komt kijken.

De Rabobank is een bank met een idee. Het idee heet 'samenwerken'. Met wortels in de plaatselijke samenleving hebben wij als geen ander een traditie van samenwerken en bouwen aan relaties. Van jong tot oud. Dat is meer dan een belofte. Het is onze mentaliteit. De Rabobank is een bank van mensen voor

mensen. Daarom zijn wij niet alleen volledig thuis in de financiële wereld. Maar ook bij u in de buurt. We weten wat er bij u allemaal om de hoek komt kijken. We weten wat er speelt. Want alleen dan kunnen we echt op uw wensen inspelen.

Met de Rabobank sta je er niet alleen voor.

Rabobank

